

Nuplėsti veliavas, paminti teisę
Jūs galėsite Jūsų rankose įgalai
Bet širdžių šventovėn niekad neįleisim,
Ginsimės, kaip liūtas, kaip tigris sužeistas!

Kas, kad mūsų maža; vienas mūsų Jūsų šimtas,
Kas, kad mus išvaikėt trenitinių keliais...
Bet drebėki, priešė, mūsų rytas švinta —
Vai surengsim pirtį jums dar ties Šauliais!

Laisvoji Lietuva
Atgimimo Sąjūdis

Laisvoji Lietuva

FREE LITHUANIA

5929 Archer Avenue
Chicago, Illinois 60638

Tel.: RE 5 - 5424

Entered as second class matter at the post office at Chicago, Illinois.

EINA DEVYNIOLIKTUS METUS

1965 LIEPOS - JULY 29

Nr. kaina - 20 ct.

Nr. 15(958)

OKUPANTAS TYČIOJASI IŠ PAVERGTŲJŲ

Pabaltijo užgrobito ir pavergimo 25 metų sukakčiai paminėti Maskva nesigaili nė lėšų, nė laiko. Į vadina mas iškilmes pavergtieji pabaltiečiai vaikomi jau išties vasarą, bet kulminacinė dekada prasidėjo liepos 21 dieną, kurią prieš 25 metus viusoose trijuose kraštuose, raudonosios armijos durtuvams ir NKVD naganams nuslopinus laisvą žodį ir gyventojų laisvą apsisprendimą, Maskvai patsidavusių išdavikų saujelės paskelbė tariamą prisijungimą prie sovietų.

Į sukakčių iškilmes Pabaltijo sostinėse sulėkė aukštieji Kremliaus tūzai: Estijon vadinamas prezidentas Mikojanas su kosmonautu Titovu, Latvijon - vadinamas premjeras Kosyginas, tik Lietuvą "pagerbė" žemesnio rango, bet ryškesnis budelis A. Suslovas. Pastarasis Lietuvoje vykdė sovietinio režimo "įtvirtinimą" 1944 ir vėlesniais metais, vadovaudamas milžiniško masto lietuvių tautos genocidui. Ir dabai jis atsiunčiamas "brolybės" švesti! Ar dar bereikia ciniškesnio pasityčiojimo iš pavergtųjų?

Pabaltijo valstybių sostines Kremliaus budeliai pasirinko tribunomis laisvajam pasauliui, ypač Jungtinėm Vaistybės kolioti ir grasinti, kad Amerikos "nauji agresiniai veiksmai Vietname neišvengiamai susilauks atkirties iš komunistų bloko." Šis grasinimas veik pažodžiui buvo pakartotas visose trijuose Pabaltijo sostinėse, kartu liejant iniršį dėl JAV Atstovų Rūmų birželio 21 d. priimtos rezoliucijos, raginančios prezidentą kreipti pasaulinės opinijos dėmesį ir Jungtinėse Tautose ir kituose tarptautiniuose forumuose, kad Pabaltijo valstybėm tebėra paneigta apsisprendimo teisė.

Suslovas atskirai dar draskėsi ir dėl Pavergtųjų Tautų Savaičių;

"niekšiška Jungtinių Amerikos Valstybių imperialistinių vadeivų demagogija! Jie kasmet rengia vadinamąsias pavergtųjų tautų savaites!..."

Pavergtųjų nuotaikoms pakelti Kremliaus budeliai atsiuntė net dovanų. N. Y. Times mini, kad šiemet buvę atsiūsta abrikosų iš Moldavijos ir Armenijos, o pomidorų iš Bulgarijos. Koki užrašai buvo ant siuntų vagonų, dar nežinome, bet prieš 25 metus panašiai tyčiotasi, atsiunčiant keliolika vagonų arbūzų su užrašais "badaujančiai Lietuvai". Schema nepasikeitė nė per nago juodimą!

Nepasikeitė per 25 metus ir sovietų įprastiniai melai. Gal dabar jie dar labiau sužūlėjo, nes mažiau besama liudininkų, kurie atmena Nepriklausomos Lietuvos dienas. Štai, Suslovas bandė įtaigoti, kad Nepriklausomoje Lietuvoje būta net 40 nuošimčių beraščių! Ar tai vėl ne begėdiškas tyčiojimas iš suvartų į aikštes pavergtųjų?

Prieš šventes komunistai garsiai skelbėsi, kad į iškilmes atvyksią dešimtytis tūkstančių sėdžių - pabaltiečių iš užsienio. Na, iš lietuvių nuvyko vienas kitas tautos atplaiša, nusenęs komunistams, bet jaunimo, kurį labai kvietėsi, nesulaukė.

Iškilmų proga buvo įsileista ir užsienio korespondentų, bet jiems neleista laisvai važinėti ir su gyventojais kalbėtis. N. Y. Times korespondentas rašo, kad kelionės į Pabaltijo kraštus visą laiką tebėra varžomos, išskyrus progines išimtis, bet ir tada teleidžiama lankyti tik sostines. Ir tai galioja visiems - i Kinijos komunistams, kurie esą laikomi draugais, ir vakar iečiams, kurie įtariamai šnipais. Korespondentas spėja, kad Pabaltijje esama įrengta daug raketų iššovimo bazių.

Liepos 17 dieną Chicagoje įvyko Pavergtųjų Tautų Savaitės proga suruošta Pavergtųjų Tautų demonstracija, kurioje dalyvavo keliolika tūkstančių žmonių. Gausiausia tautinė grupė buvo lietuvių, kurie savo pakatuose smerkė sovietinę okupaciją: "Mes reikalaujame Lietuvai nepriklausomybės" - "Geležinė uždanga yra gėdos uždanga, bet ja komunistai negali paslėpti savo nusikaltimų" - "Sovietų gengsteriai išžudė 50 000 lietuvių" ir kt. Lietuvių grupėje automobiliais važiuojo gen. kons. Dr. P. Daužvardis, ALTO dir. L. Šimutis, vysk. Pr. Brazys ir kt. Paradas baigtas prie Puckingham fontano atšaukimu i amerikiečius, kad jie nemanytu, kad Sovietų Rusijos komunizmas yra pasikeitęs ir sužmoniškėjęs. Visas pasaulis turis budėti prieš sovietinę grėsmę. Paradas laikomas labai gerai pavykusių, jį sekė per pusę milijono amerikiečių.

Nuotraukoje - lietuvių eisenos dalis.

V. Nošėikos nuotr.

BLOGAS PARINKIMAS

Rašo - J. Kadagys

Padėtis P. Vietname, nežiūrint ten karinių pajėgų didinimo ir jau vasario mėn. pradėtų Š. Vietnamo bombardavimų, ne tik negerėja, bet - priešingai, Komunistai, prasidėjus jiems palankiam lietaus periodui, pradėjo generalinę ofensyvą. Jie masiniais puolimais vis dar užima naujas sritis, be pasigailėjimo žudo ir terorizuoja civilinius gyventojus, no-

rėdami galutinai palaužti pietų vietnamiečių kovos ir pasipriešinimo dvasią. Jie, puldami iš pasalų, padarė milžiniškus nuostolius medžiagomis ir žmonėmis P. Vietnamo ir Amerikos kariniams daliniams. Partizaninis džiunglių karas Vietname yra ne gailėstingai žiaurus, sunkus ir nuostolingas abiem pusėm. Žinoma, komunistai su žmonių gyvybėmis niekad nesiskaitė ir nesiskaito. Žmogus ten buvo ir yra pigiausia prekė ir tik priemonė imperialistiniams tikslams siekti. O žmonių jie turi, nes jau valdo veikt trėdali visos žmoniųjos.

Todėl komunistai, kaip Antrame Pasauliniame kare, taip vėliau Korėjoje, o dabar ir Vietname, svarbesniems taikiniams užimti puolimus vykdo žmonių bangomis, visiškai nesiskaitydami su nuostoliais. Taigi, yra visiškai beprasmiška skaičiuoti ir viešai skelbti Vitename užmuštus komunistų partizanus, žmonių jie tikrai nepritruks, nes Raud. Kinija su savo "savanoriais" iš 700 milijonų žmonių rezervo dar stovi jų užnugaryje. Dėl nuostolių gyvybėmis komunistai galėtų susirūpinti gal tik tada, jei prieš juos būtų panaudota masinio naikinimo ginklai, kurių efektingumas džiunglių partizaniniame kare, be abejo, irgi sumažėtų. Atrodo, kad labiausiai pažeidžiama vieta komunistams partizanams Vietname būtų jų karinių pajėgų infiltracijos ir tiekimo nuo pagrindinių linijų atkirtimas.

Prieš 5 mėnesius pradėtas ir tebetėsiamas Š. Vietnamo bombardavimas kažkodėl iki šiol nedavė lauktų rezultatų. Tiekimas ne tik neparalyžuotas, bet kol kas dar neįtampa

net jo žymesnio sumažėjimo. Tuo tarpu, jei spręsti iš skelbiamų karinių pranešimų, atrodo, kad Š. Vietname nebeturėtų būti sveiko nei vieno tilto, geležinkelio, karinio sandėlio ir kitų karinių įrengimų. Deja, faktiškai taip nėra. Maistu, ginklais ir šaudmenimis ne tik šimtatūkstantinės partizanų armijos, bet ir jau poros divizijų reguliarios kariuomenės, perverstos į P. Vietnamą, aprūpinimas bent iki šiol dar nėra pakitęs. Vadinasi, Š. Vietnamo karinių taikinių ir tiekimo kelių bombardavimas dar nėra pakankamai efektingas. Atrodo, kad gal toms oro atakoms siekiama daugiau psichologinio efekto, kaip materialinių nuostolių. O komunistus palaužti moraliai be žymių jiems medžiaginių nuostolių vargu ar galima. Neliečiant jų raketinių bazių, sostinės Hanoi ir už jos į šiaurę esančių karinių įrengimų ir susisiekimo kelių, vargu ar bus greitai atsiekta laukiamų rezultatų.

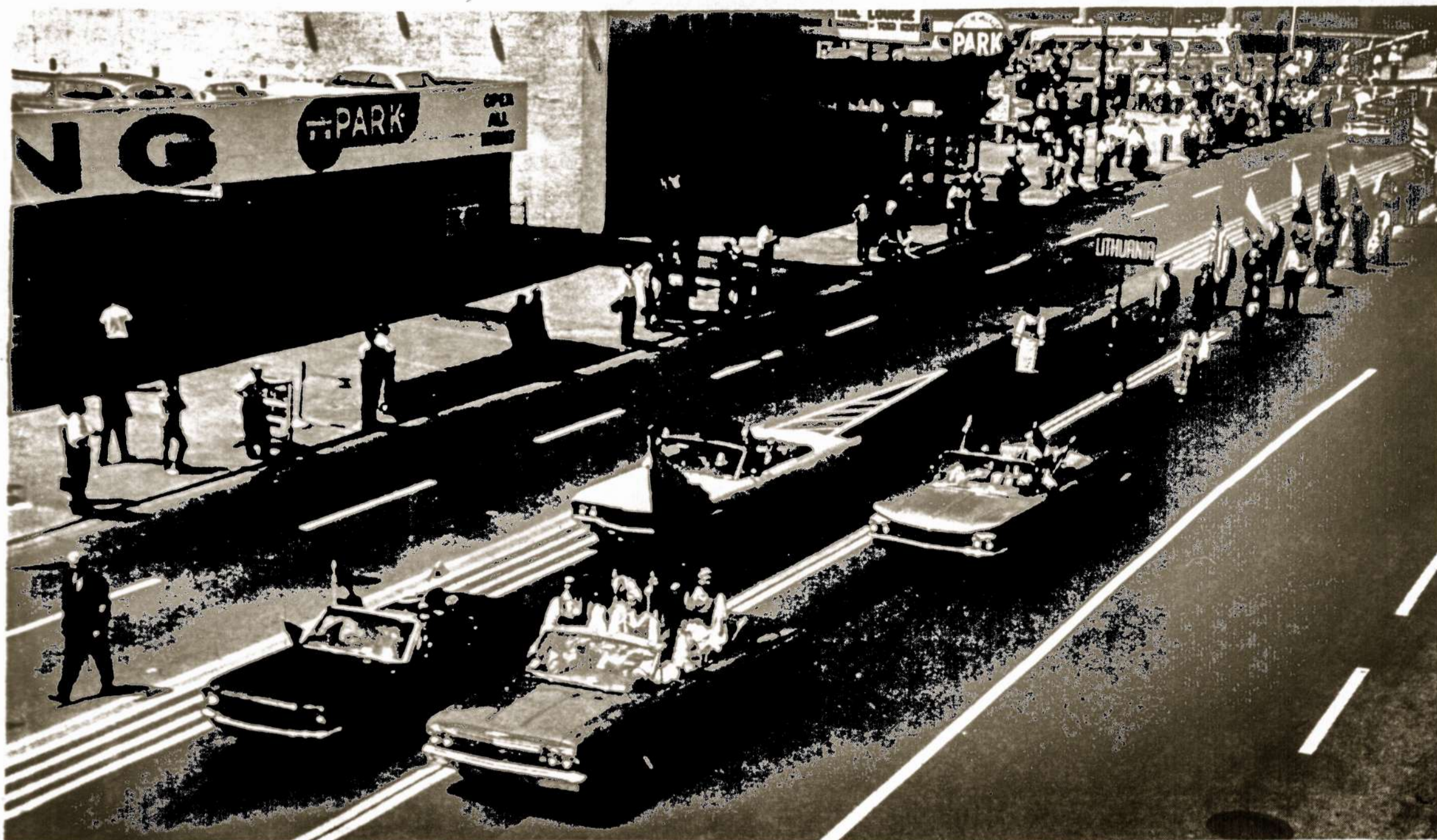
Veik visi sutinka, kad prez. Johnsonas pradžioje buvo užėmęs teisingą liniją, kaip Vietname, taip ir Dominikos Respublikoje. Deja, dabar jau aiškėja, kad kai kurių baiminimasis, ar jis iki galo ištesės, buvo pagrįstas. Dominikos Respublikoje kapituliuojama prieš saujelę sukilėlių, apsuptų miesto centre, kurie, kaip kariniai ekspertai tvirtina, nesunkiai galima buvo likviduoti per 48 valandas. Dabar jau tikrai atrodo, kad Amerikos kariniai daliniai ten buvo iškelti ne sukilėliams likviduoti, bet jiems išgelbėti. Su jais jau kelintas mėnuo bergėdžiai vedamos derybos ir amerikiečių pinigais jiems mokamos algos. Tai vėl visai naujas amerikoniškas išradimas sukilėliams "likviduoti". Kartu tai tik

(nukelta į 2 psl.)

Didžiulės minios žmonių Chicagos miesto centre stebėjo ten vykusią Pavergtųjų Tautų demonstraciją. M. Nagio nuotrauka

Kas netenka vilties kovoje, tas pralaimi!

Lietuvių eiseną Pavergtųjų Tautų demonstracijoje Chicagoje. Kairėje - eisenos vadovas inž. J. Jurkūnas V. Noreikos nuotr.

BLOGAS PARINKIMAS

(atkelta iš 1 psl.)

dar vienas labai vaizdus įrodymas, kad tamsiosios jėgos, gnančios komunistus ir jų interesus, Amerikos valdomosiuose sluoksniuose yra labai galingos.

Pietų Vietname, kaip minėjome, reikalai irgi krypta neigiamon pusėn, nežiūrint, kad JAV ten savo karines pajėgas ir didina.

Štai daugelio nustebimui, liepos 9 d. vėl buvo pakeistas JAV ambasadorius P. Vietname, gen. M. Taylor O kas svarbiausia, kad jis pakeistas ne kuo kitu, o jau buvusiu ten ambasadorium H. C. Lodge. Nežiūrint prez. Johnsono viešo pareiškimo ir užtikrinimo, kad JAV politika P. Vietname ryšium su tuo nesikeis, o vis tik tokio pasikeitimo ne tik galima tikėtis, bet ir reikia laukti jau vien dėl H. C. Lodge grąžinimo.

Gen. Maxwell Tayloras, kaip ir ambasadoriaus H. C. Lodge pirm-takūnas F. Nolting buvo ne nuolaidų, o griežtos linijos prieš komunistus šalininkas. Buvęs ambasadorius F. Nolting pritarė ir nuosirdžiai bendradarbiavo su prez. Diem. Jis labai teisingai pasakė, kad mes P. Vietname turime "plaukti arba skęsti kartu su prez. Diemu". Gen. Taylor, kaip minėjome, reikalavo dar daugiau suaktyvinti ir sustiprinti karinius veiksmus prieš Š. Vietnamą ir nedaryti jokių nuolaidų agresoriams. Tuo tarpu Washingtono itakingiems ir įvairiaspalviams liberalams dėl tokios linijos nepatiko ankstyvesnis ambasadorius F. Nolting ir dabartinis ambasadorius Taylor, kuris, palyginti, sklandžiai bendradarbiavo su karine P. Vietnamo vadovybe. Kaip vienas, taip ir kitas buvo pakeistas ta pačia respublikonų kairiojo sparno kontroversine figūra H. C. Lodge. Patyrimo, tiesa, jis turi. Tačiau jo užimta politinė linija P. Vietname kėlė ir kelia labai rimto susirūpinimo. Kai kas itaria jį pirštų prikišimui, prez. Diem ir jo režimą nušalinant, kas iššaukė chaotišką padėtį P. Vietname ir valdžių nepastovumą. Pačių komunistų žodžiais, prez. Diemo nuvertimas ir jo nužudymas buvęs jiems didžiausias patarnavimas. Po to krašte atmosfer

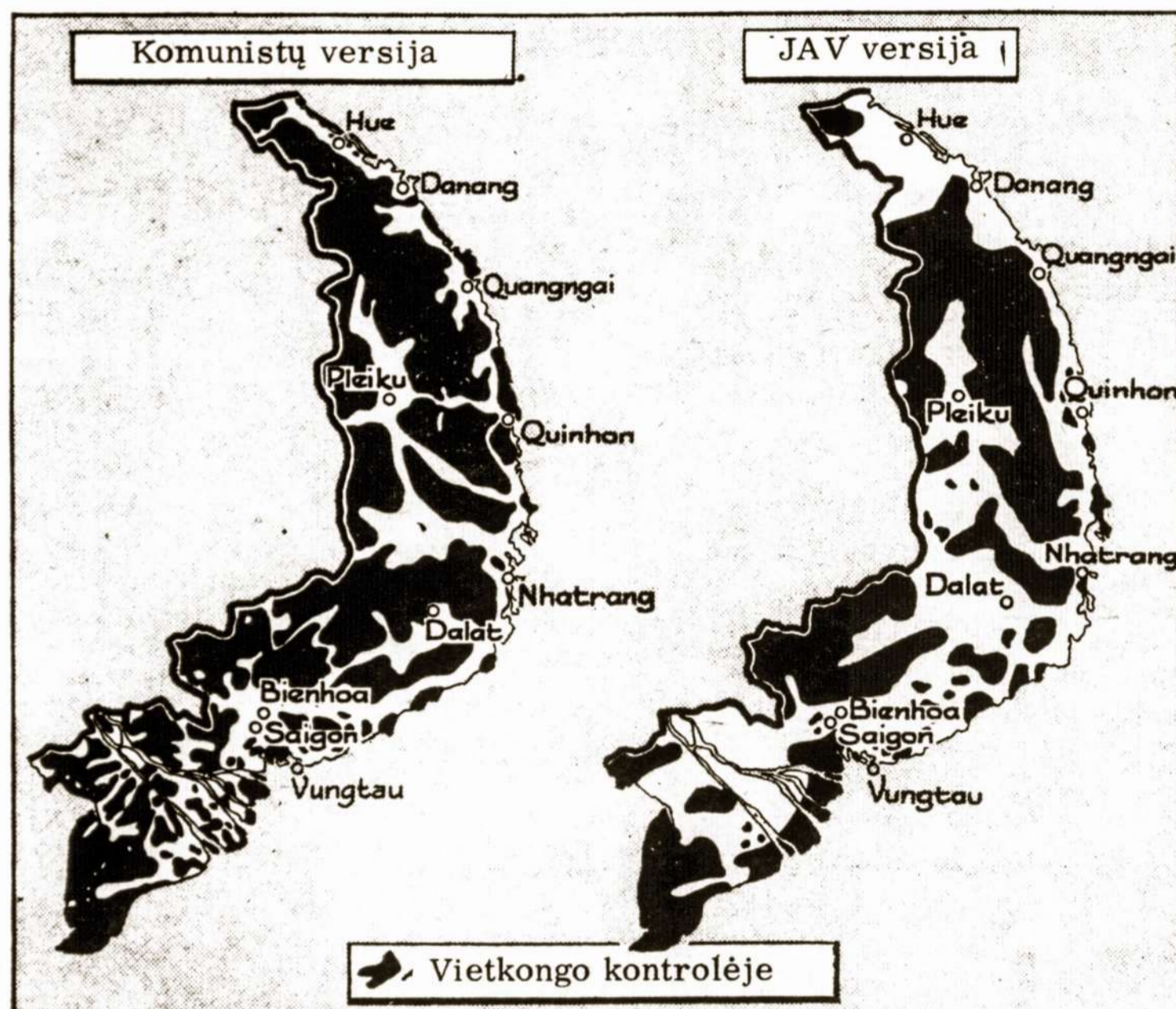
ra tiek įkaito, kad ponas Lodge savo postą po besiantinančios rinkiminės kampanijos priedanga turėjo paskubomis palikti. Budistų ir katalikų santykiai tada buvo tiek įsitempę, kad tik Lodge išvykimas kiek atvėsinos.

Kodėl prez. Johnsonas vėl paskyrė tą žmogų į P. Vietnamą, žinoma, galima tik spėlioti. Faktas yra, kad JAV vyriausybė viešomis ir slaptomis derybomis Washingtone, Londone, Maskvoje, Varšuvoje ir net Hanoi ieško kelių deryboms ir siūlo paliaubas.

Washingtono žinomas politinis korespondentas, prez. Johnsono draugas ir jo biografijos autorius W. S. White tvirtina, kad prez. Johnsonas nebeatlaiko kraštutinių liberalų spaudimo ir yra tapęs jų belaisviu. Vykdydamas savo vidaus ir užsienio politikos programą, jis, esą, tapo labai priklausomas nuo jų reikalavimų, kurie juos vis didina ir nėra nuolaidūs. Tą W. White išvedžiojimą pa-

tvirtina ir labai staigus prez. Johnsono suminkštėjimas Vietnamo derybų reikalu. Pradžioje jis juk tvirtino, kad nebus jokių derybų su agresoriais, kol jie neatitrauks savo karinių dalinių. Vėliau - kol komunistai nesustabdys savo agresivių veiksmų, o dar vėliau - derybos pasiūlytos jau be jokių sąlygų. Tačiau komunistai, išžiūrėdami tokiam JAV vyriausybės nuolaidume tik Amerikos silpnumą ir dar negavę reikiamo karinio smūgio, kuris pakeistų jų įsitikinimus atsiekti galimą pergalę, net ir besąlygines derybas atmeta, kas, be abejo, Ameriką skatins daryti dar didesnes nuolaidas.

H. C. Lodge, kaip kairiojo sparno žmogus, būsimoms deryboms ir nuolaidoms bus daug tinkamesnis. Mat, jis labiausiai atitinka liberalų reikalavimus ir jų statomoms kvalifikacijoms. Jo uždavinys, kaip jau buvo ir prasitarta, bus bandymas sudaryti P. Vietname civilinę, daug lankstesnę ir paklusnesnę vyriausybę. Be to, prez. Johnsonas, vėl skirdamas Lodge (respublikoną) į tą postą, tikisi sumažinti opozicijos - respublikonų kritiką jo veda-

Būklė Pietų Vietname. Juodi plotai yra kontroliuojami komunistų Vietkongo: kairiajame žemėlapyje pagal komunistų skelbiamą versiją, dešiniajame - amerikiečių. Paliubos tokią būklę "užšaldytų".

ŠVEICARŲ SPAUDOJE

*Šveicarų laikraštis Nasler Nachrichten paskelbė vedamuoju min. S. Lozoraičio straipsnį apie Antrojo Pasaulinio karo pasekmes Lietuvai ir kitoms Rytų ir Centro Europos valstybėms, kurias Sov. Sąjunga užvaldė, nors Vakarų demokratijos vedė ir laimėjo karą laisvės šūkiu. Ryšium su dažnai dabar Vakaruose palinkimu tenkintis tariamąja komunistinės santvarkos liberalizacija, strje pabrėžiama, pad pavergtos tautos turi teisę ne į jų priespaudos liberalizaciją, bet į laisvės ir nepriklausomybės atstatymą.

Wokietijos Federalinės Respublikos radijas yra transliavęs ilgą ištrauką iš Lozoraičio straipsnio kartu su citatomis iš anglų ir prancūzų laikraščių Economist ir Aurore.

*Neue Zuercher Zeitung idėjo Dr. Alberto Geručio straipsnį "Pabaltijo valstybės sovietų junge." Straipsnis paskelbtas išskirtinoje vietoje, tarp svarbiausių politinių žinių. Dr. Gerutis išidėmetinam straipsny plačiai atpasakoja įvykius, privedusius prie Rytų Europos padalinimo, Pabalties Lietuvos okupavimą, sovietinio režimo įvedimą, sekusių nacių okupaciją, Gerutis toliau pabrėžia, kad Pabaltijo valstybės daugiausiai nukentėjo nacionalsocialistų ir komunistų valdžioje. Toliau aprašyti sovietų įvykdyti išvežimai, genocidiniai veiksmai, gyventojų skaičiaus mažėjimas, priverstinis ūkio sukollektivinimas, intensyvus pramoninimas, kuriuo siekiama tik politinių tikslų ir siekiama spartinti rusiškojo elemento kolonizaciją. Pabaltijo kraštai pradėti rusinti ir rusifikacijos politika nuolat plečiama.

Dr. A. Gerutis pabrėžia, kad Pabaltijo valstybių padėtis yra blogesnė, kaip sovietų satelitinių kraštų. Nurolyta ir į tai, kad sovietinis režimas mini "išvadavimo iš kapitalistinio jungo" sukaktį, tuo tarpu užsienyje gyvenantys pabaltiečiai tas dienas mini su liūdesio, bet drauge ir vilties geresnei ateičiai jausmais.

mai ir busimai politikai P. Vietname.

Šiaip ar taip intume, Lodge grąžinimas į P. Vietnamą yra blogas pasirinkimas ir nedžiuginantis ženklas. Tai yra prez. Johnsono nusileidimas, pralaimėjimas itakingam Washingtono kairiajam sparnui. Tai yra aiškus nukrypimas nuo tikros ir teisingos linijos, vėl sukant į pavojingus nuolaidų šunkelius. Su Lodge paskyrimu tenka laukti tik dar didesnio P. Vietname politinio nepastovumo, partinių ir religinių nesutarimų paaštėjimo, karinių veiksmų Š. Vietnamo teritorijoje suvelnėjimo o gal ir visiško jų sustabdymo ir nužeminto nuolaidumo, siekiant derybomis išspręsti Vietnamo problemą. Tačiau reikia tikėtis, kad amb. Lodge dienos ten ir ši kartą nebus ilgos. Patriotiškai nusiteikę krašto gyventojų sluoksniai jam nėra palankūs dėl jo pirmojo debiuto.

SKAITYK IR PLATINK LAISVĄ LIETUVĄ

LEO'S SINCLAIR SERVICE

STABDŽIAL SANKABOS (CLUTCH), TRANSMISIJO (Standartinės ir Automatinės), TUNE-UPS IR MOTORŲ REMONTAS

5759 So. WESTERN AVE., kampas 58th St.
Sav. LEONAS FRANCKUS Tel. P/ropect 8-8533

LIETUVISKA APDRAUDŲ AGENTŪRA

Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos - asmenims, profesionalams ir biuro įstaigoms. Laisvas pasirinkimas kompanijoms ir apdraudos rūšies. Nemokamas patarnavimas ir informacija. Valstybės patvirtintos kainos. Smulkesnei informacijai gauti skambinkite, rašykite, užskite:

JONAS KIRVAITIS

INTERSTATE INSURANCE AGENCY

6108 S. Ashland Avenue

Chicago 36, Illinois

Telef.: WALbrook 5-3671

MACHINISTS NEW EQUIPMENT

Vertical Milling Machine
Radial Drill Press
G. & L. Horizontal Boring Mill
Surface Grinder

Must be able to work to close dimension, read prints and have own precision tools. Fully paid Blue Cross, Blue Shield and life insurance. 8 paid holidays and vacations. Day or night shifts available. Apply weekdays 7:30 to 4 p. m.

681-2145

**F. M. WILKE
D. M. E. CORP.**

1975 North 17th Avenue
Melrose Park, Illinois

TEXACO

Announces a New Concept of Service Station Marketing
• Opportunity • Min. Investment
• Financing • Independence
• Paid Training

For information and no obligation contact: North Side Loc., P. O. Box 68, Des Plaines, Ill. Phone daily 8 to 5, NA 5-9660. Eves. and weekends, call 945-5247. South Side Loc. - R. G. Rankin, P. O. Box 98, Lockport, Ill. Phone daily 8 to 5, BI 2-3840. Eves. & weekends, call 355-1632.

MECHANICS

GAS AND DIESEL EXPERIENCE

Union Shop
Steady Work
Good pay
Excellent Company Benefits

DOLESE

& SHEPARD CO.

63rd and East Avenue,
Hodgkins, Ill.
FL 4-2800

Machinist
Engine Lathe
NIGHTS

Radial
Drill Press
Assemblers

SEE MR. L. GOREY

Chicago Pump
2336 W. WOLFRAM STREET
(Near Western & Diversey)
BE 5-7660

PARAMA-

PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYŽDŽIŲ

BARNETT PRANC. KONJAKAS	5th \$4.98	COCKTAILS MANHATTAN OR	
GERMAN BRANDY	5th \$3.98	MARTINI kvorta	\$2.98
CANADIAN WHISKEY	5th \$3.98	ZELLER SCHWARZ KATZ	\$1, 29
VODKA pilna kvorta	\$3.59	(vokiškas vynas)	
KRON BRANVIN		NAPOLEON FRENCH BRANDY	\$3, 35
AQUAVIT (švediška)	5th \$3.98	BORDEAUX pranc. vynas	5th \$0.98

LAISVOJI LIETUVA Free Lithuania

5929 Archer Avenue
Chicago Illinois 60638
Tel. RE 5-5424

Entered as Second Class Matter at the Post Office at Chicago ILL. Published bi-weekly on Thursdays by Lithuanian Regeneration Association.
Leidžia Lietuvos Atgimimo Sąjūdis, įgaliotas Leidėjas V. KAČINSKAS

GARBĖS LEIDĖJAI - J. Bagdonavičius, St. Jakubickas, Dr. K. Liutkus, Br. Macianskis ir L. Virbickas

Prenumerata metams \$ 5
Subscription per year \$ 5

Astikras numeris 20 ct.
20 c. per copy

LAISVĖS UGNIAKURAI

RAŠO VILIUS BRAŽĖNAS

Ši pavasarį lietuviškoji išeivija pagaliau gali su pasidžiavimu pasakyti "Ir mes kai ką atlikome". Ir tikrai, kaip jau visi žinome, yra atliktų darbų, kuriais galime pasidžiaugti. skaitlingi prasiveržimai į viešumą, didžiulės demonstracijos Birželio proga, Washington, o žygis, vienos iš 87 Laisvės Rezoliucijų praėjimas Atstovų Rūmuose, vizitas pas Sekretorių Rusk. Mus visus turėjo sušildyti pasidžiavimas kiekvieno asmeniškai padėtomis pas tangomis ir visų berdratitais darbais bei pasiektais laimėjimais. Tai yra puikus jausmas kai jis užtarnautas asmeniškai, kai jis jaučiamas plačiu, visuomeniniu mastu. Tačiau besidžiaugdami laimėjimais, turime nepamiršti, jog nei tie katrie kurį nors darbą suorganizavo, nei tie mūsų, kurie prie jo prisidėjome, staiga, lyg dinamitu, kalnų nesuaprogdinome. Jei kur kalnai ar kalvos atrodė lyg ir staiga griuvo, tai tik todėl, kad diena iš dienos, per eilę metų, daugelis kantrių, ištvėringų lietuvių ir kitų laisvės mylėtojų kastuvus po kastuvu, šaukštą po šaukštu rausėsi tu, laisvės kelių pastojančių, kalnų papėdėse. Nei jų visų pavardžių spaudoje skaitėme, nei jų nuotraukų matėme, tačiau jie, kiekvienas jų, atliko didžiulį darbą. Tad nepradėkime dalytis laurų vainikais, jeigu negalime padalyti po la pelį kiekvienam kam pridėra. Pagaliau mūsų darbas dar nėra užbaigtas, o tik rimtai pradėtas. Šių metų pavasarį mūsų bendrom pastangom nuskarėjęs Lietuvos laisvės šauksmas turėtų būti lyg pabudusio liūto sumaurojimas prieš medžioklę, o ne tik garsus suknarkimas apsi-verčiant ant kito šono.

Perilgai nesvaršius kur buvome, ką darėme ir kodėl kaiko nepadarėme per pastaruosius 25 metus, pana grinėkime, ko mes galime pasimokyti iš to ką padarėme ir ko nepadarėme.

Turime įsidėmėti, jog šiais metais apskritai paėmus, labai daug atsiėkėme, nors, deja, dirbome vis dar be bendros vadovybės, be bendro plano, be centralizuoto pastangų derinimo, vėlokai pradėję, ir panaudodami tik mažą mūsų tikrojo pajėgumo dalelę. Jeigu nekuriu šių trūkumų pagaliau ir išnyko, tai įvyko gana pavėluotai.

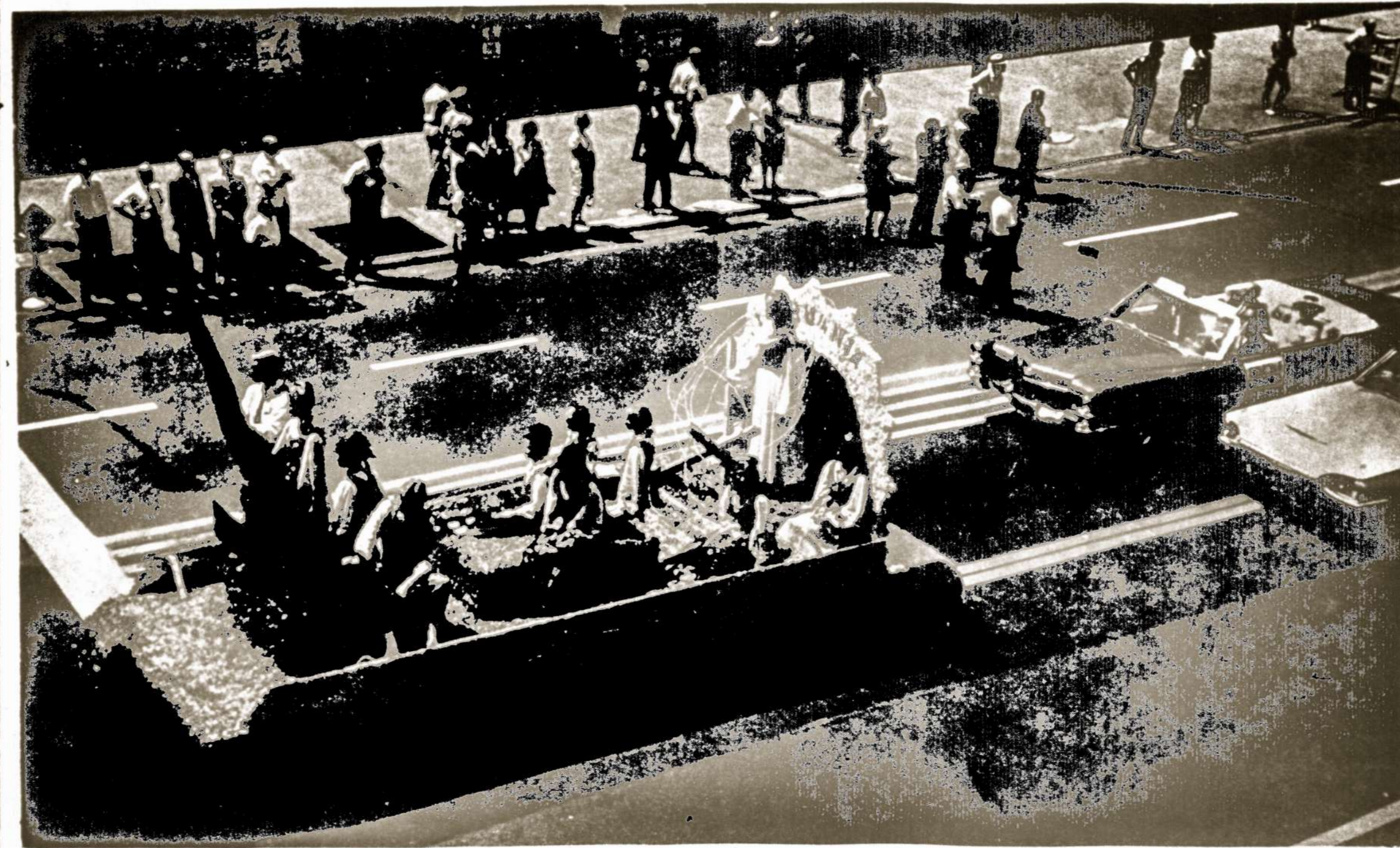
Pamąstėme, jog ką nors atsiėkti galima tik atsikračius klaidingos minties, jog kokie tai pateptieji už mus viską padaryti privalo ir padarys. Įsitikinome, jog ir mūsų veiksniai gali ką nors įžymesnio "atlikti" tik tada, kada yra pakankamai veikimo, jų dėjimo ir spaudimo iš įvairių valstių, vietovių, organizacijų, grupių ir pavienių asmenų.

Pasvėrus santūrų spaudos, televizijos bei radio informavimą apie lietuvių Washington, o žygi ir Birželio Monėjimams negalime nepastebėti, jog vien centralizuotais žygiais, kad ir labai dideliais, tylos užtvaros nesugebėsime pramušti. Paašikėjo, kad šalia to reikia naudoti kitus, plačiai pasklidusius žygius, nukreiptus į viešosios nuomonės formavimą iš apačios, t. y. asmeniniu kontaktu, per vietinę spaudą, parapijas, organizacijas įmones, įtakingus asmenis, savo kongreso atstovus. Tačiau tam palengvinti vėl reikia didelių ir plataus masto užsimojimų bei demonstracijų

dėmesiui sužadinti ir klausimui viešumon iškelti. Vadinasi reikia eiti įvairiais keliais.

Istorija, pasirodo, tikrai kartojasi tiems, kurie iš jos nieko nepasimoko Lietuvos atsikūrimo priešaušryje, prieš 1918 metus, buvo tokių veikėjų ir kovotojų, kurie drebėjo išgirdus Nepriklausomybės Lietuvai reikalavimą. Anie neabejotinai bijojosi užgauti pasaulio ponų jausmus tokiais siekais. Ir dabar, štai, kada vienai aukodami savo laiką ir pinigą, tūkstančiais važiuoja į Washington, o ir reikalauja Lietuvai laisvės, kiti didžiuliasinuvažiavę padėkoti už tai, kad, nežūrint 25 metų mūsų tautos pavergimo toleravimo, ponai dar vis teikiasi nepripažinti tos okupacijos. Ašiu ir už tai, žinoma, tačiau mūsų "važiuotojai į Washington, a" turėtų atsiminti, jog ir tarptautiniame kermoniūje negudru užsiprašyti mažiau negu savikaina. Gi mūsų savikaina yra LAISVĖ LIETUVAI. Tad mes visi turime reikalauti Lietuvai tai, kas jai priklauso, ir ne cento mažiau. "Ne pripažinimų" mums negana!

Besidžiaugdami didelėmis masinėmis Birželio mėnesio demonstracijomis nepamirškime, jog jos nebūvo tiek masinės, kie privalėjo būti. Argi trys tūkstančiai susirinkę Hartforde yra jau viso Connecticut, o pabaltiečiai ir jų svečiai? Argi šeši tūkstančiai Marquette Parke galima pavadinti masine Chikagos lietuvių demonstracija? Todėl tie mūsų, kurių lietuviška sąžinė apaugusi amerikoniško pertekliaus taukais, kurie tėvynės laisvės šauksmo dieną surado įvairiausių "svarbių priežasčių" neprisidėti prie protesto pareiškimų turėtų atsiminti, jog ir 1941 metų birželio mėn. Baltijos kraštų žmonės turėjo labai svarbių reikalų... Tačiau, kai enkavedistai pasibeldė į kurio duris, kiekvienas "suspėjo" net per 10 - 20 min. savo "reikalus suvarkyti" ir išvykti daug toliau, negu valandos - kitos patogus kelias į New Yorką, Hartfordą - Worcesterį, Clevelandą, Čikagą, San Francisko.

Lietuvių flotilija Pavergtųjų Tautų demonstracijoje Chicagoje

LIETUVOS AŽUOLUI PALŪŽUS

Ir vėl liūdnam nuskambėjo taip dažnai girdimi bažnyčių varpai... Nuskambėjo, o jų aidas, išsiliejęs į plačiasias apylinkes, nutolo ir išnyko erdvėje... Tie paslaptingi varpų garsai tarsi primena žmogui jo buities trapumą ir jo kelionės šioje Žemėje laikinumą. Ir šį kartą jie ne linksma naujieną ar džiaugsmingą Aleliuą skelbdami aidėjo... Jie pranešė miestui ir apylinkei, kad štai ir vėl, baigęs šios žemės kelionę, į amžinybę iškeliavo žmogus. Iškeliavo, palikęs pėdsakus šioje žemėje, o gal, kaip dažnai atsitinka, ir be jų. Iškeliavo ten, iš kur niekas ir niekad nesugrįžo. Atėjęs iš amžių gludumos, trumpai pasidžiaugęs, pavargęs, pakentėjęs tą jam skirtą valandėlę, o gal teisingiau, tik akimirka, amžinybės masu imant, jis vėl turi palikti šį pasaulį ir grįžti amžinybėn, kuri anksčiau ar vėliau uždengs amžių dulkesis kad ir giliai kartais čia įspausčius jo pėdsakus...

Tai labai gerai visiems žinomas, nepakeičiamas ir neišvengiamas gamtos dėsnis - karti gyvenimo realybė. Visi, kas šioje žemėje gimta, turi ir mirti, anksčiau ar vėliau turi užleisti vietą kitiems. O vis tik su šiuo dėsniu ir protinga būtybė - žmogus negali lengvai apsiprasti. Gyvybės instinktas, noras gyventi verčia ne tik žmogų, bet ir kiekvieną gyvį mirties vengti, nuo jos bėgti, gintis. Nors yra sakoma, kad mirties nebijo tik tas, kurio gyvenimas daug vertas! Gal tai ir tiesa. Bet vis tik mažai kas jos ir tokiu aiveju sąmoningai ieško ar bėga išskėstomis rankomis jos pasitikti.

Nebijojo mirties, kaip jos dar ir nelaukė ir Algirdas Kaulėnas, kuris dėl savo amžiaus, gyvastingumo, užsimojimų ir idealų, rodos, dar tikrai turėjo teisę gyventi. Bet štai, tą gražų saulėtą, bet nepamirštamą birželio 22 d. rytą vėl suskamba varpai, tie ištikimi ir nenulstami šauliai-palydovai, skleisdami, Maironio žodžiais, "liūdnam ir gaudų gaudą, nes vėl auką paviliojo kapai..." Jie pranešė giminėms, draugams ir pažįstamiems ir visai lietuviškai visuomenei skaudžiai ir liūdnam žinią, kad fiziškai buvo palaužtas tikras

Tik reikia melstis, kad būtų pakam kamai žmonių su sąžine ir pareigos jausmu, kurie neleis laisvajam pasauliui užmigtį prieš gresmės akivaizdoje, ir tie laisvės parazitai, kurie nors ir žino komunizmo terorą, vietoj dalyvavimo protesto demonstracijoje prieš Lietuvos pavergėją tą dieną pasirinko baldų dulkinimą, pikniką ar meškeriojimą, dar gali išgirsti enkavedisto krumplių beldimą į savo "rezidencijos" duris. Nes laisvė nėra savaime nuošimčius nešas tėvo kapitalas padėtas į banką. Laisvė yra ugnis, kuri, nors ir kitų įkurti, turi būti kurstoma tu, kurie nori jos šilima naudotis. Tad atlikime visą kas galima, kad tebedegančios laisvės ugnys neužgesėtų, o užgesusieji laisvės ugniakurai būtų vėl įžiebtai. Pastarieji mėnesiai parodė, jog mes galime daug padaryti.

lietuvių tautos ažuolas, drąsus ir nenulstamas kovotojas už savo tautos garbę ir jos laisvę, Laisvosios Lietuvos redaktorius Algirdas Kaulėnas.

A. Kaulėną pažinau dar iš Nepr. Lietuvos laikų, galima sakyti, dar iš gimnazijos suolo. Jis visada geros nuotaikos, optimistas, pilnas gražiausių vilčių ir užsimojimų, nuo širdus, atviras ir draugiškas. Toks jis buvo jaunystėje, toks ir pasiliko iki mirties. Dar gimnazijos suole būdamas, reiškiasi kaip puikus kalbėtojas ir gabus organizatorius. Išvykus jam mokyti į Kauną, mūsų draugystė kuriam laikui nutrūksta. Tačiau apie jį nuolat girdime: rašo spaudoje, reiškiasi įvairiose organizacijose, parašo ir periodinėje spaudoje išspausdina net tris veikalus: Audra, Sielos rauda ir Pavergtieji broliai.

Susitinkame vėl tik vokiečių okupacijos metu Panevėžyje, kur jis, kaip neginčijamai turėjęs ir meninių gabumų, eina Panevėžio dramos teatro direktoriaus pareigas, o vėliau redaguoja Panevėžio Apygardos Balsa. Artinantis raudonajam košmarui, savo kraštą apleidžiam skirtingais keliais, tačiau vėl susitinkame Vokietijoje, kur kartu sulaukiame karo pabaigos, o vėliau gyvename toje pačioje Meerbecko stovykloje. Po to vėl kartu emigruojame į Angliją, o iš ten, skirtingu laiku, į Ameriką ir vėl susitinkame Chicagoje, o čia mus jau galutinai išskyrė jo netikėta mirtis. Kas skaudžiausia, išvykęs tik vienai savaitei ilgesnėn kelionėn, grįžęs jau ne tik neberadau jo gyvuji tarpe, bet neturėjau progos ir atidėti jam paskutinę pagarbą. Matėmės maždaug prieš dvi savaites prieš jo mirtį. Nei jis, nei aš tada dar netikėjome, kad tiek trumpai jam bus skirta gyventi... Jis vis rūpinosi savo redaguojamu laikraščiu, aštrėjančia tarptautine padėtimi ir mūsų išeivijos problemomis. Tačiau negailestinga mirtis pastojai jam kelią, sutrukdė visus planus ir išlaisvino iš visų vargų ir rūpesčių...

Gyvendamas Anglijoje, A. Kaulėnas irgi labai aktyviai reiškiasi visuomeniniame ir kultūriniame gyvenime. Jis visą laiką yra D. Britanijos Lietuvių Sąjungos centro valdybos narys, Liet. Atgimimo Sąjūdžio steigėjas ir to sąjūdžio Anglijoje pirmininkas. Jis, čia būdamas, parašė net tris dramas: Milžinai, Sapnas, Žiedas, ir komediją Maharadža. Įsteigė Londono lietuvių mėgėjų dramos teatrą; jam vadovauja, režisuoja, vaidina. Be to, jis čia kurį laiką redaguoja Britanijos Lietuvių, o vėliau leidžia ir redaguoja LAS Anglijos Vietininkijos organą - Tėvų Žemę.

Atvykęs į Chicago 1958 metais, perima redagavimą Laisvosios Lietuvos ir tą darbą tęsia iki mirties. Jis ne tik ją redaguoja, rašo straipsnius, bet dažniau: ai pats ją visą perrašo mašinėle ir paruošia spaudai. Ilgesnį laiką taip dirba, neįdamas už tai jokio atlyginimo. Tik sveikatai pradėjus šlubuoti ir kai buvo priverstas atsisakyti savo tiesioginio darbo, sutiko pasinaudoti jam siūlomu honoraru.

Atsimenu, kai vieną dieną - vėly vakarą, jau po 8 darbo valandų darbovietėje, radau tebesėdintį prie jo redaguojamo laikraščio ir jam kaip kaip tada priminiau, kad ar ne per didelę našta ant savo pečių yra pasiėmęs. Tada jis visai ramiai, su lengva šypsena, nors su muovargio žymėmis veide, man maždaug taip atsakė: - Mano supratimu, mes visi turime dirbti savo tautos labui tol ir tiek, kiek mūsų jėgos leidžia, kad pateisintume savo tremtį, kad nors kiek sutrumpintume savo tautos kančias, kad sustiprintume pavergtųjų brolių laisvės viltis. Kas, esą, mūsų darbas ir vargas, palyginus su mūsų brolių, likusių tėvynėje, kalėjimu, koncentracijos lageriuose iškentėtomis kančiomis ir partizanų gyvybės auka?... Tai žodžiai tikrojo idealisto, bekompromisinio patrioto, mūsų tautos šauklio tremtyje, šaukiančio visus į darbą ir besąlyginę kovą už tėvų Žemę ir jos laisvę.

Algirdas Kaulėnas nuoširdžiai ir besąlyginai mylėjo savo tautą, savo kraštą ir visą gyvenimą pašventė ir dirbo jos garbei ir gerovei. Jis kentėjo kartu su kenčiančia tauta, sielojosi ir dirbo jos šviesesnei ateičiai ir vedė drąsiai ir nenulstamą kovą su jos okupantu. Jis buvo nepajudinamas savo principuose, ir jam buvo vistiek, ar kas jį gyry ar peikė. Jis nekrovė turtų ir neieškojo garbės. A. Kaulėnas buvo asmenybė, kokių reta šiais laikais, o ypač šiame krašte, ir tai nėra jokia tuščia panegirika. Jis, Kudirkos žodžiais tariant, nei dėl trupinio aukso, nei dėl gardaus valgio šaukšto nenukrypo ir neišsižadėjo idealo kilnaus ir aukšto... Jis mirė beturtis, bet milžinas ir milijonierius savo dvasioje. Lietuvių visuomenė jo pastangas, darbą ir pasiaukojimą tinkamai įvertino ir, su juo amžinai atsisveikindama, atidavė jam užtarnautą pagarbą.

Jei anais, mūsų tautos laisvės priešaušrio laikais buvo reikalingi tautos žadintojai, tai dabar, prailgusioje tremtyje, mums vėl labai reikalingi auguotojai, kad mes čia vėl neužmigstume materializme ir tautų labirinte nepaskęstume, nenuleistume rankų, nekapituliuotume ir nepalūžtume.

A. Kaulėnas ir buvo tas, kuris drąsiai šaukė: Neuzmirkite tremties siulomose minkštose kėdėse! Kovokim su nemažėjančiu ryžtu ir visais būdais už savo tautos, savo krašto laisvę! Aukokimės, dirbkime ir tikėkime pergale - laimėsime, nes teisė ir teisingumas mūsų pusėje! Neapsigaukime ir į jokią bendradarbiavimą ar kompromisus Laisvės Reikalė nesileiskime! Priešas gudrus, žiaurus ir klastingas, todėl būkime atsargūs. Kovokime su tais, kurie užsimaskavę braunasi į mūsų tarpą, griauina vienybę, silpnina kovos dvasiją ir stengiasi palaužti pergalės viltis. Jo lūpomis ir plunksna tarsi kalbėjo ir šaukė mūsų laisvės kovų savanoriai, kenčianti tauta ir žuvę partizanai. O nuleisti rankų ir kapituliuoti mes tikrai negalime, nes išduotume savo krašto laisvę ir jos geriausių sūnų kančios ir gyvybės auką.

Nors per anksti Tu, Algirdai, išėjai, tačiau Tavo darbas, pavyzdžiu ir pasiaukojimu pasistatė sau paminklą mūsų tautoje gal net tvirtesnį už varį... Ir prodei ir palikai pavyzdį, kaip reikia dirbti, aukotis ir mylėti savo tautą ir Tėvų Žemę. Savo kad ir trumpo gyvenimo kelyje tu išpaudei gilius pėdsakus, kad žmogumi ir dideliu lietuviu esi buvęs.

Todėl ilsėkis ramiai, brangus Algirdai, nors ir ne tame žemės kampelyje, kurį Tu taip mylėjai!

Mes tvirtai tikime, kad vėl išaš mūsų tautai laisvės rytas, sugrįš pietų vėjas... O tau ant kapo išdygs gėlytė graži... Tik nerims širdies skausmas sunkiai išsakytas, kol mes nenueisim, kur Tu jau esi!...
JONAS JADVIRŠIS

1965 liepos 16 įvykusiame ALT Valdybos posėdyje nutarta išleisti drauge su estais ir latviais bendrą brošiūrą, kur būtų sudėta visų senatorių, kongresmanų ir kitų pareigūnų kalbos, pareiškimai, proklamacijos ir kt., pasakytos šiais metais ryšium su Pabaltijos krašto 25 metų bolševikinė okupacija.

V. Noreikos nuotr.

Lietuvio sveikata ir gyvybė

Rašo - J. Rutkus

Šių metų liepos mėn. Reader, s Digest duoda straipsnių apie tą ypatingą žudiką - vėžio ligą. Nors dar nėra išrasta visuotinio vaisto, bet gausūs tyrinėjimai parodo, kad iš dalies ta liga darosi apvaldoma, taip pat pa mažu susekimi būdai, kaip tos ligos išvengti, nes po truputį paaiškėja, ką paskatina vėžio atsiradimą.

Jau ne kartą skaitėme, kad odos vėžį gali sukelti persmalkus kaitinimas saulėje, darbas prie chemikalų, da žū, metalų, rentgeno spindulių etc. Gerklės ir plaučių vėžį paskatina įvairių degėsių, anglies, metalo dulkių ir bet kokių dūmų, rūkalų buvimas žmogaus aplinkoje. Todėl miestuose, kur kvėpuojame nešvarių oru - daug didesnis pavojus, negu kaimo gamtoje gyvenant.

Ankstybas ligos susekimas yra didelis laidas vėžio ligai pagydyti ar bent apstabdyti. Todėl yra raginama visuomenė taisyklais klausimais domėtis: kiekvienas asmuo turi išmokyti savo kūną stebėti, liguistus reiškinius nedelsiant pas gydytoją pasitikrinti. Vėnas daktaras net siūlo visiems vyresniems (vyrai nuo 35 m., moterys nuo 45 m.) pasiduoti tyrimams, kad laiku būtų surasta liga. Žinoma, ciga rečių rūkytojai yra patys pirmieji, kuriems grėsia susirgimas vėžiu. Gimdos vėžiui susekti yra daromas vad. Pap testas - jau tūkstančiai moterų Amerikoje juo naudojasi savo saugumui užtikrinti.

Įvairūs jauduliai, skaudūs pergyvenimai, ilgesni susigrauzimai - aiškiai skatina piktybinių auglių užsiamežimą.

*****
Bet mus ypač domina Amerikos medicinos tyrinėtojų paskelbtas darvinys: visi imigrantai yra daug daugiau palankūs plaučių vėžio susirgi-

mams, negu vietiniai amerikiečiai. Be to, ypač pavojuje yra gimusieji Rusijoje, Lenkijoje, o moterys gimusios Meksikoje - iš visų svetur gi - mūsų jie turi didžiausią palinkimą vėžio ligoms!

Taigi mes, JAV gyvenantieji lietuviai pirmiausia kaip imigrantai, o antra, kaip kilę iš Rusijos kaimynystės - esame dvigubame pavojuje (iš Lenkijos atvykusieji rodo, pvz., plaučių vėžio nuosimtį net dvigubą, negu šiaip amerikiečiai).

Kaip mes turėtume žiūrėti į šitoki faktą? Ko! Lietuva okupuota, mums iš JAV išvykti beveik nėra kur: čia mums šiaip dvasinės ir medžiaginės aplinkybės yra gana palankios. Čia mes susikūrome šioki toki tautinį ir kultūrinį gyvumą, čia mes jaučiame lyg mažoje "egziulinėje Lietuvoje".

Iš miestų pasitraukti į gamtos buities irgi neįmanoma; tai gali įvykdyti gal tik pensininkai ar šiaip atskiri asmenys, bet visuotinė lietuvių masė - lieka miestų fabriku dūmuose kvėpuoti.

Betgi ir šitokie "būklėje be išieities" mes vistiek dar daug ką galime daryti, kad kiek apsaugotume sveikatą, tik reikia rimčiau galvoti, ryžtingiau apsispręsti.

Aiškiai žinodami, kad JAV lietuviui dvigubai greičiau prikimba vėžio liga negu vietiniam amerikiečiui turime visi aliai vienas šalinti iš savo tarpo aiškiai žinomus pavojus!

Juk mūsų pareiga saugoti savo jaunimą, kiek tik mūsų žinios ir jėgos siekia. Ir savo vaikams turime griežtai išaiškinti, kad - kas nekenkia kitam amerikiečiui, tas gali būti mums

aiškiai kenksminga. Jei kiti gali rūkyti, fabrikuose dvesti, nuolat girkšnoti pepsą arba juodą kavą (tai - gryni degėsiai), tai lietuviui, kurio protėviai per kartų kartas gyveno natūraliai sveikos gamtos buity ir gėrė dažniausiai sveikus gėralus - visa tai gali įdiegti mirtiną ligą! Juk ir šiaip valgiuose mes pastebėjome, kad čia žmonės pripratę prie labai aštrių prieskonių - lietuviškas skilvis tų aštrių padažų dažnai nepakelia. Todėl mes esame apninkami visokių ligų peranksti, nors šiaip medžiaginė gerovė rodo tokia aukšta, visko turime, ko širdis pageidauja.

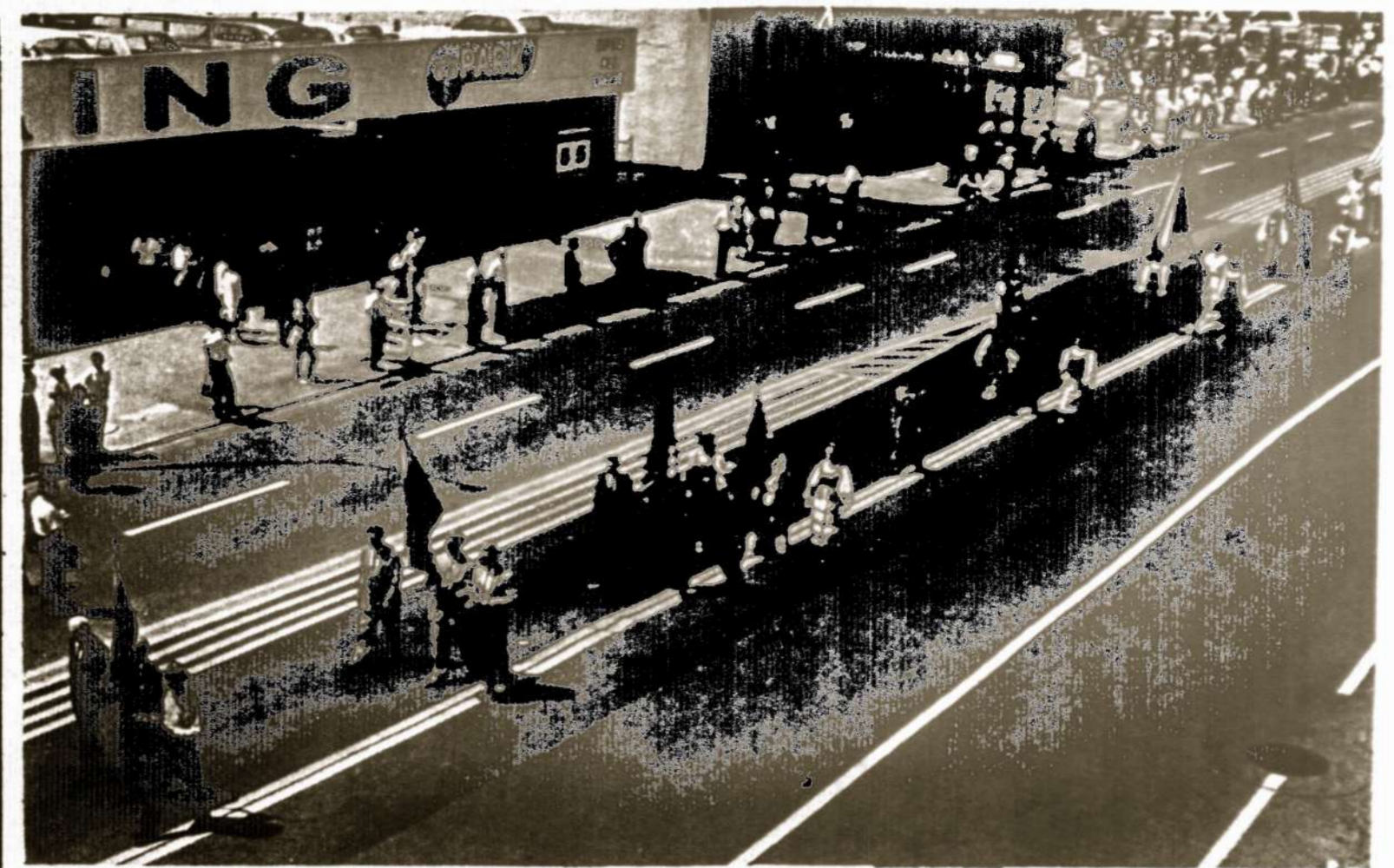
Apsisvarstykime ir ryškimes saive ir savo šeimą saugoti nuo aiškios nalaimės. To reikalauja ir tautinė pareiga: visom jėgom budėti dėl kiekvieno lietuvių gyvybės! Kad mūsų skaičius nemažėtų, kad būtume vis gyvi ir pajėgūs - kelti balsą dėl mūsų brolių kenčiančių priespaudą, dėl galvažudiškai išplėstos mūsų garbin gos tėvynės!

Ryzkimės! Tegū nė vienoje dorėje šeimoje vaikai - jaunimas neturi progos kvėpuoti rūkalų dūmais, skatinančiais vėžio ligą! Rūkorus turi jausti atsakomybę už visus, kurių sveikatą jis naikina.

Stenkimės maistą vartoti lietuviškai natūralų - sveiką, chemikalais nesugadintą. Šeimose telieka moteris namie valgio gaminti, nes jos uždarbis fabrike nevertas nuostolio, kuri nėra lietuviui kenuotas ir kitaip "pagamintus" maistas.

Kasdien budėkime dėl savo sveikatos, išvengdami visko, kas silpnina atsparumą, kas kenksminga. Todėl doras lietuvis turi pasipriešinti ir įprastam svaigalų pomėgiui ir drąsiai tarti: gana to puvesio!

Jei mes tikrai suprantame pavojų ir nuosirdžiai norime išlaikyti lietuvių kūno ir dvasios sveikatą, perkratykime ir daugelį miesčioniškių prietarų - papročių, kurie apsiaubė mus saldžiais malonumais ir kuriems mes avelių paklusnumu pasiduodame Pavyzdžiui. Kodėl mūsų pramogos turi vykti be saiko ir vidurnaktiniais? (tai ugdo palinkimą į tamsius darbus - Stalinas posėdžiavavo irgi tik naktimis). Juk tuo būdu mes veltui išsemiame energiją, reikalingą naujingiems darbams, iškrystame iš normalios tvarkos (miego eiti nustatytu laiku), sužlugdome savo sveikus įpročius ir rytojui išsinešame tik nuovargį, svaigstančią galvą, negerą skonį burnoje. Juk savaitgalis yra skirtas priešingam tikslui: pailsėti nuo savaitės darbų nuovargio, dvasi ir kūno atsigaivinti ir sustiprėti, kad pirmadienį pakiltum didesnėm jėgoms šviesesne galva, blaivesniu protu! Argi dora, ar kultūringa, kad po la-

Ramovėnai ir šaliai Pavergtųjų Tautų demonstracijoje. V. Noreikos nuotr.

svaikaio pramogų mes jaučiame labiau nuvarge?

Mūsų žmonių sveikatos - sykiu iš to einančio ir dvasinio tvirtumo - klausimai yra taip svarbūs, kad reikia rimčiau tuo rūpintis.

Manau, gal Liet. Gydytojų dr-jos pareiga protarpiais vis teikti mūsų visuomenei nurodymų, kaip turime elgtis, kad esamos aplinkybės (dūmai, chemikalai, maistas) bent kiek tikriau apsaugotume savo sveikatą. Negi tik vienas dr. J. Adomavičius yra patriotas, o kur visi kiti? Visa draugija tegū tiria tuos klausimus, tegū jautriai yržtasi budėti dėl lietuvių gyvybės emigracijoje.

Irgi ar nėra lietuvių kunigų draugijos, kuriai rūpėtų mūsų visuomenės dvasinė sveikata? Kuri gyvai sto-

tų prieš negerus palinkimus ir įpročius, prieš tikrus nuodus šeimose ir pramogose? Juk taip lengva jiems išvesti mūsų rūkalus ar girtybę - atsisakyti dalyvauti tokiose vaišėse, to užtektų!

Ir šia tema kalbant pagrindinis mūsų reikalas - baigti gražias kalbas, o eiti prie veiksmų. Kaip mes žėmai stovime, rodo faktas, kad net mokytoja driso tyčiotis iš korespondento, pasipiktinusio dėl svaigalų mokymų pramogose.

Gana plaukti pavandeniu ir klimpti į balas. Verčiau būkime sąmoningi ir atidūs kiekviename žingsnyje, taip pat ir drąsūs veikti, kad nė vienas lietuvis nežūtų dėl mūsų pačių apsilėidimo, neišmanymo ar atkaklaus paskendimo blogose įpročiuose.

Pravesime ir Senate

LOS ANGELES, Calif. - Atstovų Rūmai jau pravedė rezoluciją Pabaltijo kraštų laisvės reikalui, be abejo, pravesime rezoluciją ir Senate - taip neseniai rašė savo laiške Rezolucijoms Remti Komiteto vadovybei senatorius Bourke B. Hickenlooper (R. - Iowa), rezolucijos (S. Con. Res 23) autorius Senate ir Senato užsienio reikalų komisijos narys. Panašiai rašė ir kiti du rezolucijų autoriai ir kartu Senato užsienio reikalų komisijos nariai: senatorius Thomas J. Dodd (D. - Conn.) ir senatorius Frank J. Lausche (D. - Ohio). Šie 3 senatoriai imasi iniciatyvos pravesi rezoluciją ir Senate. Pabrėžinkim juos trumpais laiškučiais ir paprašykime jų, kad jie paspaustų senatorių J. William Fulbright, komisijos pirmininką, ir rezoluciją Lietuvos bylos klausimu nieko nalaukdami pravesių.

Tad visi į laišku rašymo darbą se-

natoriams: Thomas J. Dodd, Bourke B. Hickenlooper ir Frank J. Lausche

Labai skubus reikalas, ir visi veikime nesižvalgydami į šalį. Jei mes geros valios lietuviai, to nepadarysime, tai "kitos jėgos", apie kurias kalba rezolucijų pravedimo žygio priešai, neatliks. Tos "kitos jėgos" pačios nieko nedaro, trukdo pozityviems žygiams ir mėgina savintis kitų darbo vaisius.

Iki šiol rezolucijų pravedimo žygiui vadovavo tik Rezolucijoms Remti Komitetas, tam darbu ir toliau tas vienetas vadovaus. To vieneto, o ne "kitų jėgų", pastangomis yra atsiektas pirmasis laimėjimas. Rezolucijoms Remti Komitetui reikia visų geros valios lietuvių tautos ir paranos Prsidėkime darbu, paremkime pinigine auka. Atsiliepkime visi dar šian dien, rašydami Rezolucijoms Remti Komitetui, Post Office Box 77048, Los Angeles, Calif. 90007.

Dalis lietuvių grupės plakatų Pavergtųjų Tautų demonstracijoje liepos 17 dieną Chicagoje. V. Noreikos nuotr.

84 VALANDOS

GALIMU ĮVYKIŲ ROMANAS

1 Laikas - 1969 sausio 17. kelios minutės po vidunakčio Vieta - Gvantanamo įlanka, Kuba

Naktis buvo juoda, kaip rašalas, dangus aptrauktas sunkiais debesimis, pro kuriuos neprasimušė jokia žvaigždė. Vašingone, už tūkstančio jūrmilyių į šiaurę, siautė pūga, bet čia, Gvantanamo įlankoje, pūtė drėgnai drungnas vėjas. Povandeninis laivas, ligi šiol nėręs giluma, kad ne pastebėtų Kubos pakrančių patrulinės valty, iškilo viršūnų taip tyliai, kad tepasigirdo tik švelnus nuo denio nubėgančio vandens teškėjimas.

Bokštėlis atsidarė ir ant kapitono tiltelio pasirodė keturi vyrai, nukreipę žvilgsnius į priekyje matomas didžiosios laivyno bazės šviesas. Vienas keturių vyrų buvo Džekas Koglinas, povandeninio laivo kapitonas. Kiti trys, apsirėngę civiliniais rūbais, buvo keleiviai iš Kapo įlankos - Jammaikos salos, kurioje laivynas nuomvo bazę.

Vienas tų civiliška apsirėngusių vyrų buvo armijos generolas, kitas - admiralas. Trečiasis, vidutinio ūgio vyras, vadinosi Jokūbas Morkus Todas. Po trijų dienų jis bus inauguiruotas trisdešimt septintuoju Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentu.

- Ar Bilis Vestonas atsiųs valtį

mums pasitikti? - paklausė admiralas, slovindamas savo stiprų balsą. - Joje bus pats admiralas, - atsakė Koglinas. - Jis nugabens mus ir nuošalią priepilauką, kur mūsų lauks automobilis. Atsargumo priemonės.

Admirolas - jis vadinosi Jonas Džekmanas ir turėjo aukštą postą laivyno operacijų skyriuje - sumurmėjo taip tyliai, kad jo balsas tepasiekė tik Kogmano ausį. - Tos atsargumo priemonės tebūnie tikslios. Pragaras kiltų, jei tas reikalas būtų pajustas Vašingtone.

- Neliks kam kelti pragarą Vašingtone, jei Emilijus Pilaras kalbėjęs tiesą, - niūriai atsakė Koglinas. - Nebent mes veiksime, ir veiksime greitai.

- Ar pats matei Pilarą? - Taip. Jis sušaudytas kaip rėtis. Melskim Dievą, kad dar būtų gyvas, kai pasieksim jį.

- Geriau tebūna, - šurkščiu balsu pasakė Džeksonas. - Ir teiktina mūsų VPI, nes kitaip - būsime pakarti. Prezidento - elekto pagrobimas nėra dorybė.

- Pagrobimas? - O, jis sutiko vykti, - aiškino Džekmanas. - Generolas Horganas itiki-

no jį - jie kartu užaugę mažame Vakarų Virginijos kasyklų miestelyje. Bet vistiek liks pagrobimu, jei viskas pasibaigs vėjo gaudymu po laukus, ir spauda užuos tai. Atvirai kalbant, ir aš abejoju, ar tai nėra tuščias žygis.

- Amen! - Nukirto Koglinas. - Aš tikiu, kad ne.

Prieš išvykdamas iš Vašingtono aš teiravausi centrinėje žvalgybos įstaigoje, - Niūriai tęsė admiralas. - Jie prisiekė ant visos biblijų krūvos kad Kubon nesą įvežta ballistinių raketų. Ir jie turi dėžes fotografijų tam patvirtinti.

- Jie dar neturi kamerų, kurios galėtų išsiskverbti į San Estabano kavernų gilumas, - blaiviai atkrito Koglinas. - Ten, kaip Pilaras sakė, jos ir stovi - paruoštos ant iššovimo tramplynų.

Abu vyrai nutilo, atsiminę tolesnes informacijas, kurias labai sunkiai sužeistas Emilijus Pilaras tik vakar atnešė į Gvantanamą. Tai buvo fantastiškas sąmokslas. Ir tipiškai ciniškas, kokį tegali sukurti tik tie Kremliaus valkatos, apiktai galvoja Džekmanas. Smogti Amerikai, kada vyriausybės keičiasi.

Už trijų dienų, sausio dvidešimtąją, tuoj po vidudienio, naujasis Jungtinių Valstybių prezidentas gaus ultimatumą iš Juano Pachano - sovietinės marionetės, kuri neseniai pakeitė nušalintąjį Castro. Ultimatumas duos naujam prezidentui vieną valandą laiko, arba besąlyginę Jungtinių Valstybių kapituliaciją, arba sunaikinimas raketomis, nešančiomis 100 megalonų užtaisais, kurie nukris į kiekvieną didesni Vakarų pusrutu-

lio miestą, į karinį punktą.

Atrodo visiškai garantuotas planas niūriai pripažino Džekmanas. Maskva, žinoma, nusiplaus rankas sakydama, kad ji nekontroliuojanti Pachado Naujoji vyriausybė bus dar visiškai bejėgė įveikti staiga iškilusią būklę. Panika apims Kanadą ir Lotynų Ameriką, nes raketos nukreiptos ir į jas. Bombarduoti Kubą? Kas iš to, net jeigu ir didžiasias naudotum? Gali tikėtis sunaikinti tik keletą tų 100 megalonų "vaikučių", jeigu kas iš - dris ir ryšis paspausti "Go" mygtuką Strateginei Oro Komandai. Ne, po ultimatumą įteikimo jau viskas per vėlu. Jei tegalima sustabdyti, tai tik per tas likusias aštuoniasdešimt keturias valandas, kurios liko nuo šio momento iki sausio 20 - sios vidudienio.

Džekmanas žvilgterėjo į rankinį laikrodį. Ne, jau teliko tik 83 valandos ir 31 minutė, skaičiavo jis. Kajučiųje generolas Horganas buvo pasakęs, kad armija galinti savo rankovę je turėti tūžą. Ar geria ta karta, jis nežinojo. Dieve, tebūnie gera!

- O, - prabilo Koglinas šalia jo, - štai jau ir jie. Tamsus šešėlis pasirodė šalia povandeninio. Prislopintas balsas prabilo: - Garcijai, - atsakė kitas tylus balsas nuo povandeninio. - Krūvis viduje.

- Einam, ponai, - be jokio tono prabilo admiralas Džekmanas. - Vienas Dievas nežino, kiek mums laiko beliko.

Jie nulipo į valtį, kur jų laukė Bilis Vestonas, laivyno bazės komendantas. Po dešimties minučių jie atsidūrė krante, kur laukė automobilis.

Dar po dešimties minučių jie buvo bazės štabe.

- Pasakysiu jums trumpai, - prabilo Bilis Vestonas, peržvelgdamas su sėdusiu prie stalo. - Emilijus Pilaras mirė prieš valandą.

Sunki tyla tęsėsi gana ilgai. Džekmano akys nukrypo į generolo Horgano keturkampį veidą klausiamu žvilgsniu. Horganas žinojo, ką antrasis galvojo. Ta pati mintis slopino ir jį.

Dabar Jokūbas Morkus Todas tebuvo tik paprastas civilis. Jis teturėjo tiek galios, kiek jaujokas laiškanesys Atsigabendami Todą išklausoji Emilijaus Pilaro pasakojimo, jis tikėjosi jie tikėjosi jį itikinsią, kad veikti dar nevelu. Ir štai - Emilijus Pilaras mirė. Jie neteko vienintelio kozerio, kuri jie turėjo savo rankose.

Pagaliau Džekmanas sulaužė tylą. - Prakeikimas, - karčiai prabilo jis, - mes turėjome rizikuoti ir skraidinti Pilarą Vašingtone, kol nebuvo vėlu.

Vestonas papurtė galvą. - Jis niekada nebūtų pasiekęs Vašingtono, Jonai. Pachadas žinojo, kad pilaras gali pasiekti mus su informacijomis. Jo Migai būtų numušę kiekvieną lėktuvą, bandantį pasiekti Jungtines Valstybes. Užtat ir jus čia atgabena povandeniniu.

- Gal būt, galbūt, - nukirto Džekmanas. - Bet vistiek reikėjo bandyti. Vistiek gali pasiekti.

- Negalėjo, - atkrito Vestonas. - Pilaras lėktuve nebūtų išgyvenęs nė

valandos. Dar stebuklų, kad gydytojai jį ir taip ilgai išlaikė, bet jie naudojo visa, ką tik turėjo ligoninėje.

- Na, kas toliau? - pasigirdo aštrus balsas.

LAIŠKAS IŠ CLEVELANDO

Gyva kolonija

Rašo--E. Karnėnas

Norint geriau pažinti bet kurią lietuvių koloniją, reikia ne tik gyventi joje, bet ir visuomeninės bei kultūrinės jos veiklos nuošalaus stebėtojo vaidmeniu nesitenkinti. Neuztenka joje išsėmąnčią Dirvą skaityti, jos nuolatinių korespondentų reportažus drauge ir Naujienose sėkti.

Tai visais požūriais nepaprasta ir įdomi lietuvių kolonija. Po Chicago ir New Yorko, Clevelando kolonija bus bene viena iš didesniųjų ir gyvesniųjų JAV-bėse.

Neturint statistikos po ranka, sunku pasakyti, katra yra didesnė: ar Kalvarijos ir kitose kapinėse per dešimtmečius amžinam poilsiui atsigulusi, ar gyva ir dar krutanti kolonija.

Liūdna tikrovė, kad senųjų ateivių karta pamažu išmiršta. Iš senesniųjų veikėjų beliko tik keli pionieriai su energingu Kaziu S. Karpium prie šakyje. Jis, kaip gyvasis sidabras, kaip lietuviškas balzamas, visur matomas, judrus ir aktyvus, dažnai pamoko lietuvių rašybos, primena senųjų nuveiktus darbus, taiso naujųjų veiklos klaidas, ragina daugiau gerbti kultūrinį darželį ir t. t.

Apgailestaujamas senosios kartos pasitraukimas iš visuomeninės ir kultūrinės veiklos. "Mes savo darbus atlikome, tegul naujieji veža", sako senieji. Jų prieaužis nuėjo "šė ko plauti". Ir tik keli prasimūšė į amerikiečių visuomenę: D. P. Mull (Mullis), advokatas, F. G. O. Bell (Obelenis), adv., Wallace (Variakojis) ir Skerotas - aukšti policijos pareigūnai, B. Santor ir E. G. Schultz - golfo žvaigždės, pramoninkai, P. Rock (Rakauskas) iš Detroito, aukštas Ford bendrovės pareigūnas, dar ne visai nuo lietuvių pabėgęs adv. P. Chal ko.

Amerikiečių meninaiema pasulyje reiškiasi dail. A. Vaikšnoras ir muz. V. Kushleika, kuris yra pagarsėjusio Clevelando simfoninio orkestro narys.

Kolonija turi dvi parapijas - šv. Jurgio ir N. Pagalbos Panelės švenčiausios. Klebonai-kun. B. Ivanauskas ir kun. J. F. Angelaitis. Dar negalima skūstis parapijų lietuviškumu. Puiku muz. Pr. Amirazo vad. šv. Jurgio parapijos choras.

Prie jų veikia dvi lituanistinės mokyklos-Vysk. Valančiaus ir Maironio Jos gausios mokiniais ir mokytojais pasišventėliais. Vedėjai - J. Stempuzis ir J. Žilionis.

Turime du Superior Savings lietuviškus bankus, John DeRichter (Diraičio) vedamus. Virš 30 mil. dolerių sutaupę. Gyvuoja virš 50 metų,

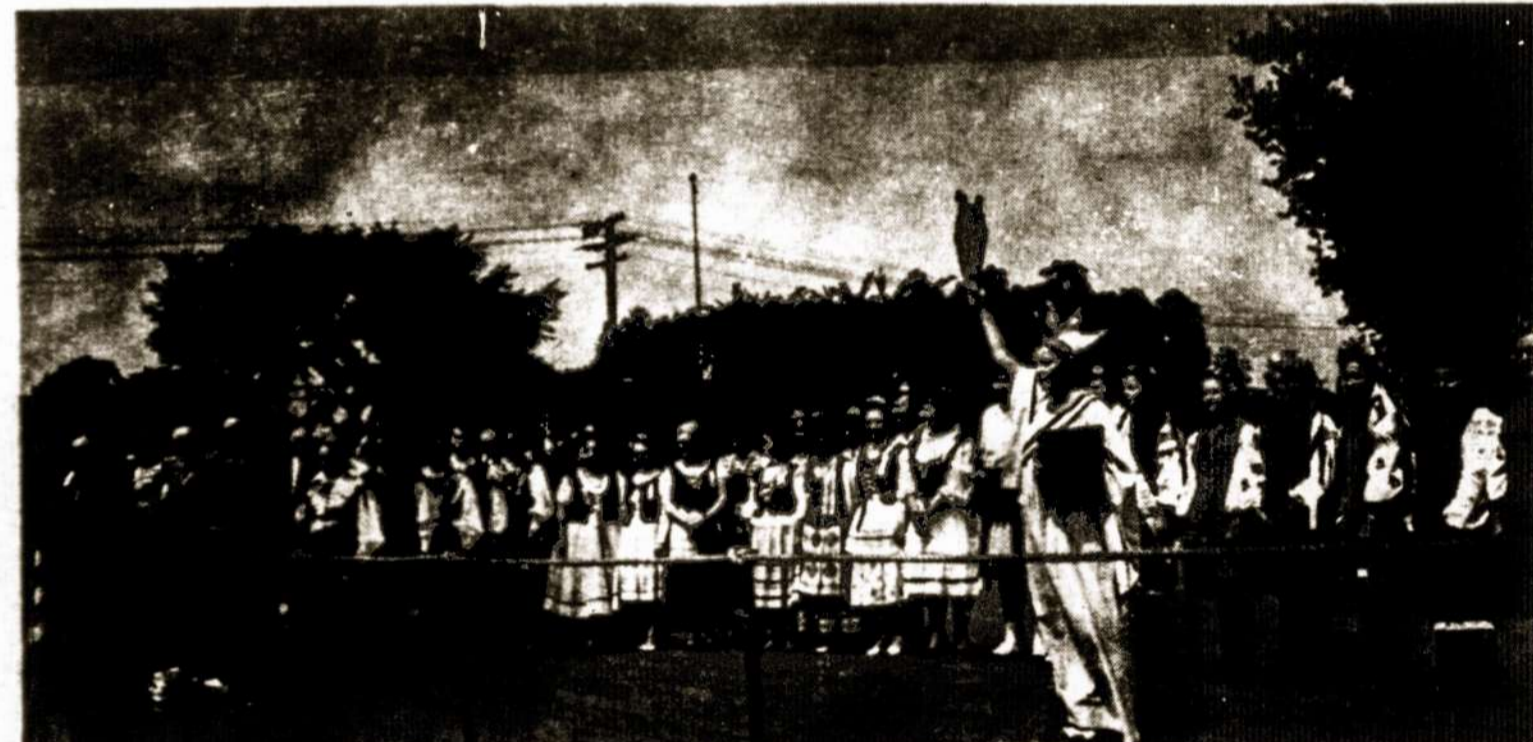
bet stiproškai paugo tik per paskutinį dešimtmetį. Galėtų gerai gyvuoti ir trečias lietuviškas bankas, bet vietos lietuviai ekonomistai, matyt, nediršta pradėti. Gal Lito bendrovė čia kada savo skyrių atidarys. Superior Savings savo skelbimais paremia vietinę lietuvišką veiklą, ypač radio valandėlę.

Iš verslininkų pažymėtini: J. Blaškevičius didelė įvairenybių prekyba, dvi kepyklos, E. Saukeviciaus ir Co. mėsos parduotuvė, St. Astrausko Baltijos delikatesų ir B. Gaidžiūno Patria krautuvės, J. Švarco automobilių taisymo įmonė, J. Kamaičio batų parduotuvė, Iz. Samo laikrodžių ir brangenybių prekyba, Vilties b-vės ir J. P. Palukaičio Galinda Press spaustu vės, keli nekilnojamo turto prekybos kontorų savininkai, eilė salūnų, Br. Gražulis nuėjęs į sėkmingą "national" Salamander batų prekybą.

Gera verčiasi dvi sodininkystės (landscaping) firmos - V. Apaniaus ir Z. Dautarto. Yra dvi lietuviškos laidojimo koplyčios - Della Jakobs and Son.

Iš lietuvių kilmės amerikiečių įsteigtų pramonės įmonių gerai veikia The U. S. Steel Wire Spring Co. (steigėjas Ch. Schultz iš Suvalkijos), dabar prez. Oscar Barkobine, suvalkietis, vicep. -jau paminėtas golfininkas E. G. Schutz, steigėjo postūnis, lietuvis), L. Daugelaičio įsteigta ir vedama Superior Spring Co. dirba mažesniu mastu.

Tarp kelių dešimčių organizacijų, pakenčiamai veikia dvi JAV Lietuvių Bendruomenės apylinkės, F. Eidimto ir P. Mikšio vadovaujamos, Turint

Iš Clevelando tautybių iškilnių, vadinamu "Veno pasaulio diena", kurios įvyko liepos 18 kultūrinuose darželiuose.

galvoj šiesuoliais gausią koloniją, apylinkės galėtų būti pavyzdinės. SLA ir ALRKS veikia keliomis kopomis. Vyčiai irgi dar gyvuoja. Ramovėnų yra virš šimtinės. Pirm. L. Leknickas, AL Piliečių Klubas, Salės b-vė ir Lithuanian Village" b-vė, pirm. Z. Dučmano vadovybėje, baigia išmokėti savo "La Salle" kino pastatą ir planuoja pabėgti nuo juodžių...

Lietuvių radijo valandėlė Tėvynės Garsai J. Stempuzio vedama, savo misiją atlieka gerai, tik gaila, kad mažai kas beturi FM priimtuvų. Altos globojama Baltijos Aidų radijo valandėlė gražiai jungia pabaltiečius.

Tris kartus per savaitę išeinanti Dirva yra labai reikšmingas veiksnys kolonijai. Neblogai redguoja J. Čiuberkis ir V. Gedgaudas.

Lithuanian Women's Club jungia daugiausia čia gimusias ir užsveitintaučių ištėkėjusias lietuvaites. Klubas dar nėra atitrukęs nuo lietuvių visuomenės. Jis galėtų suvaidinti žymiai didesnį vaidmenį, įtraukęs daugiau lietuvačių.

Kolonijos pažiba, aišku, yra Čiurlionio Ansambliis, muz. A. Mikulskio vadovaujamas. SLA pagalba jis turi gražią būstinę savo pratimams ir mažesniems parengimams.

Su Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdybos būstine kolonija gali vadintis pasaulio lietuvių sostine, nors pirm. J. J. Bachunas gyvena Tabor Farm, Sodus, Mich.

Šiais metais Clevelandas yra centru M. K. Čiurlionio Lietuvių Tautinio Meno Ansamblio sidabrinis jubiliejui paminėti. Centrinės iškilniės įvykusios gegužės mėn., praėjo iškilmingai ir išpūdingai. F. Eidimto vadovaujamas organizacijų atstovų komitetas savo darbą atliko gerai ir

Stasys Astrauskas, Baltic krautuvės savininkas Clevelande, įteikė tūkstantį dolerių Lietuvių Fondui. Auka buvo įteikta specialiai ameliuotam Lietuvių Fondo Clevelando komiteto posėdyje, kuris įvyko įždininko Edv. Karnėno namuose. Nuotraukoje (iš k.) E. Karnėnas, S. Astrauskas, K. S. Karpus, dr. V. Ramanauskas, A. Mikulskis, F. Eidimtas.

į Ansamblio kasą įnešė apie 1.500 dol. pelno. Apsieita be didesnio amerikiečių visuomenės dėmesio, tik trumpai šis tas buvo parašyta vietos spaudoje.

Beliko dar vienas didelis darbas atlikti - būtinai išleisti Čiurlionio Ansamblio monografiją. Komisijai vadovauja K. S. Karpus, Kreipiama si į visą lietuvių išsiviją pagalbą iš anksto užsisakyti monografiją. Užsakymai jau plaukia, nors dabar yra vasaros atostogos.

Labai žymiu įvykiu turėjo būti bausių birželio dienų ir Lietuvos pavergimo sukakties minėjimas. Deja, jis maža kuo tesiskyrė nuo kasmetinių birželio dienų. Vietos Altai vadovauja jaunas energingas inž. A. Pautienius, bet jam vienam, be daugia prityrusiųjų pagalbą, matyti, sunku buvo sudominti vietos amerikiečių spaudą, radiją, televiziją. Pagirtinas Altos žygis, išsiunčiant visiems senatoriams ir kongresmanams memorandumą su atsišaukimu į amerikiečių visuomenę, kas, reikia manyti, pagelbėjo Atstovų Rūmams priimti vieną iš rezoliucijų, pasmerkiančių sovietų okupaciją Pabaltijai.

Liepos 20 sekmadienį šv. Jono katedra buvo pilna žmonių. Išpūdingai giedojė Čiurlionio Ansambliis. Buvo gausu lietuvių, latvių ir estų organizacijų vėliavų. Tik katedros klebono prel. R. P. Walsh pamokslas apvylė klausytojus. Jam, matyt, trūko tinkamos medžiagos tokiom iškilniem pritaikytą Dievo žodį pasakyti, kaip kad kitais metais jis geresnį išpūdi darė. Iš viso apgaileština, kad Clevelando diecezijoje nebuvo paskelbta maldos diena kenčiančiam Pabalti-

jui prisiminti, kaip tai buvo padaryta keliose kitose diecezijose.

Dienai pritaikytos pamaldos vyko ir abiejose lietuvių bažnyčiose. Nors pamaldos jose buvo numatytos valandą anksčiau, bet jose dalyvavusieji, matyt, nerado reikalo prisijungti prie bendros pabaltiečių eisenos nuo katedros į Public Square. Čia pagrindiniu kalbėtoju buvo Cuyahoga apskr. insp. R. J. Perk ir priimta rezoliucija. Eisena galėjo būti bent dvi gubai gausingesnė, nes tūkstantinė tokią dieną pabaltiečių kolonijai garbės nedaro.

Trimis prelegentais, kurie dažnai amerikiečių kviečiami skaityti pasakaitas prieš komunizmą ir apie Pabaltijo vergiją Sovietų Sąjungoje bei komunizmo pavojų laisvajam pasauliui, kolonija tikrai gali didžiuotis. Adv. Julius Smetona, dr. Algirdas Navvytis ir prof. Aldona Augustinavičienė, yra populiarūs lietuvių reprezentantai amerikiečių šviesuomenėje.

O apie mūsų skautus ir skautus, kurie bene pavyzdingiausiai susiorganizavę ir buria visą jaunimą, kaip ir apie mūsų veiklius sportininkus-reikėtų daug kalbėti.

Mūsų gydytojų gausią šeimą vėl iš tiko skaudus nuostolis. Šį laišką berašant, netikėtai mirė dr. Mykolas Vaitėnas. Jo netekimą skaudžiai pergyvena visa kolonija, nes velionis buvo aktyvus ir visuomenėje bei kultūrinėje lietuvių veikloje. Pavasarį gausiai lietuviškoms pavarėdėms mirgęs vietos spaudoje skelbiamas mirusiųjų sąrašas, po kiek savaičių vėl pajavairintas lietuviška pavarde...

Visi atsisuko į smulkaus sudėjimo vyrą, stovintį stalo gale. Jokūbas Morkus Todas greit bus trisdešimt septintas JAV prezidentas, bet ar ilgai? Morkus buvo gimęs vargingoje angliakasio šeimoje Vakarų Virginijoje, dar vaikas neteko tėvo, spriogus ir užsidedus kasykloms, pats nuėjo angliū kasti, jos pajėgdamas pakelti kibirą. Bet jis buvo ambicingas-kaip pats Liucipierius. Jis pabėgo iš angliū kasyklų į Oklahomos naftos laukus. Jis veržėsi pirmyn, atkakliai kovodamas kažkaip sugebėdamas ir mokyti. Būdamas dvidešimt penkerių, jis išsigijo pirmąją versmelę, ir jo motina su seserimis gavo naujus drabužius bei batus. Būdamas trisdešimties, jis užbaigė savo pirmąjį milijoną ir vedė Aneliją, kuri vieną dieną paveldės Karmikelio milijonus. Todui jų nerūkia - jis užtektinai turi savų.

- Atvykau pamatyti to vyro, Pilario. Dabar jis miręs. Ką darysite? - Mes įrašėme juoston visa, ką jis kalbėjo, -atsakė Vestonas. -Bet norėčiau, kad prieš tai kai ką pamatytumėte. Prašau čia.

Jis nuvedė į mažesni kambarį, kuriame stovėjo ekranas ir projekcijos aparatas. Jie suėjo prie stalo, ir Vestonas užgesino šviesą.

- Paleisk, Džekai, - tarė jis.

Koglinas nuėjo užpakalin, ir netrukus ekrane pasirodė paveikslas. Ten buvo ligoninės lova ir joje gulėjo smulkus žmogelis, apraishiota galva ir krūtine. Kambarin įėjo du vyrai. Vienas atsisdė ant kėdės. Admirolas Vestonas. Kitas atsistojo šalia paciento.

- Bralis, mano žvalgybos viršininkas, -paaiškino Vestonas. -Vienas ge

riausių toje srityje. Emilijus buvo jg lobotinis, Bralis įkvėpė jam tikėjimą.

Ar gali kalbėti, Emilijau? Tai kalbėjo Bralis. "Mums reikia daugiau žinių apie raketas, Tiksliai - kur jos yra ir kiek. Pasakyk mums dar kartą."

Lovoje gulintio vyro lūpos sujudėjo, bet iš karto nepasigirdo joks garsas. Paskui silpnas šnibždesys-lyg sausuose lauose šiuenančio vėjelio garsas. Koglinas paleido garsiakalbį visu stiprumu.

"Raketos... jos yra San Estabano kavernose... kaip sakiau jums, senjore kapitone. Gal šimtas jų... gal daugiau..."

Balsas nutilo. Abu vyrai kurį laiką laukė. Kambarin įėjo trečias, dėvįs baltą gydytojo chalata, ir tikrino sužeistojo pulsą. Paskui be žodžio papurtė galvą ir vėl išėjo.

"O visa kita, Emilijau"? Tai vėl kalbėjo Bralis. "Ar esi tikras? Kad raketos bus paleistos, jei ultimatumas nebus priimtas per valandą?"

Vėl ilgus laukimas, ir vėl pagaliau šnibždesys.

"Aš esu tikras, senjore".

"Tu miršti, senas bičiuli. Ar žinai tai?"

"Aš žinau... senjore."

Mes tau labai dėkingi, Emilijau, Tu daug atlikai. Aš žinau, kad tu kalbi tiesą."

"Aš kalbu tiesą."

Mygtukai šveniai spragtelėjo. Šviesa vėl užpildė kambarį ir vaizdas ekrane išnyko. Morkus Todas atsisuko į Vestoną.

- Ar tai viskas?, aštriai paklausė.

Vestonas papurtė galvą.

- Daugiau rašyta į juosta, kol Emilijus dar pajėgė kalbėti. Kai pamatė, kad jis nebegalės, nufilmavome tai, ką dabar matėte. Tai mirštančiojo deklaracijos santrauka, pone Todai. Emilijus Pilaras mirė už kelių minučių, ir tai, ką girdėjote, buvo paskutiniai jo žodžiai.

- Aišku, -ramiai pasakė Todas. Jis dar ilgai žiūrėjo į tuščią ekraną, primerkęs akis ir sučiaupęs lūpas. -Bet kur įrodymai, ponai? -pagaliau prabilo. -Mirštančiojo žodžiai yra įtikinaty, bet ne įrodantys. Pastarąsias kelias savaites mane be paliovos informavo centrinė žvalgybos įstaiga ir kitos agentūros. Visos jos mane užtikrino, kad rusams nebuvę įmanoma atgabenti raketas atgal į salą, jau ne kalbant apie jų pastatymą ir pozicijas

- Tai buvo atlikta tokiu būdu, kuriu mūsų orinė žvalgyba negalėjo susekti, -aiškino Vestonas. -Mes jau senai tai įtarėme ir nagrinėjome, kaip tai galima atlikti. Prašau dabar žion, ponai.

Jis nuvedė koridorium į kitą kambarį su aukštai iškeltomis lubomis. Vieną sieną ten sudarė reljefinis Kubos žemėlapis. Vestonas parodė lazdele plokštumą salos viduryje, apsupantį aukštų kalnų, kurie leidosi stačiai į jūrą.

- Tai San Estabano kalnai, - pareiškė jis. -Jų giluma tęsiasi Estabano kavernos-beveik šimtas mylių kaverių. Kai kurios jų atviros po jūros paviršiumi. Didelės kavernos. Užtenka mums įpaukti povandeninios laivams gamintiems gabenti raketas, pone Todai.

Visi atidžiau sužiuro į žemėlapi, jų veiduose keičiantis išraiškoms.

Kažkaip dabar mirusio žmogaus žodžiai, girdėti iš ekrano, tapo realesni. Pagaliau Horganas prabilo:

- Geriau pasižink plačiau, Bili. Vestonas linktelėjo, ir jo veidas toje šviesoje vis labiau panašėjo į erelio galvą.

- Aš jau sakiau, kad mes įtarėme kavernas. Kai kuriems mūsų tas įtarimas kilo jau 1962 metais. Salos po žemiai - ištisas kavernų labirintas. Kur geresnė vieta paslėpti raketoms kurių sovietai nenorėjo atsiimti iš Kubos? Arba paslėpti vėliau atgabentoms?

- Povandeniniais? -Tai klausė Todas.

- Povandeniniais, pone. Jiems nepė sisekė 1962, todėl jie ir bandė gabenti tokiomis keliais, kurių nematytų mūsų orinė žvalgyba. Jis nestatė ir iššovimo tramplynų žemės paviršiuje, kur jie galėtų būti pastebimi mūsų lėktuvų. Aš Pabrėžiu, mes prileidome, ką patys būtume darę, būdami rusų būklė...

Vestonas nuvedė juos prie nišos kambario šone. Ten, ant tramplynos stovėjo didelis rusų XI raketos modelis. Jo viršus buvo apgaubtas plieno cilindru, kurio frontinė dalis buvo išpiauta studijų tkslams.

- Įtarę kavernas, kaip galimus iššovimo punktus, mes pradėjome spėlioti, kaip jos galėtų būti panaudotos. Spėdimas nebuvo sunkus. Apdengta plieno cilindru raketa keliama aukšty, kol lieka ligi žemės paviršiaus maždaug šešios pėdos. Jokio ženklė iš oro, nes viršutinis žemės sluoksnis lieka nelieštas, o raketai tas likusias šešias pėdas pramušti-jokių sunkumų. Dabar suprantate?

Tyla užgulė grupę.

- Bet ir tai tik prielaida, -pagaliau prabilo Todas, bet jo balsas šį kartą nebuvo toks tvirtas, kaip anksčiau.

-Ligi šiol teturime tik vieno žmogaus liudijimą, kad taip buvę daroma.

- Pone Todai, -švelniai pasakė Vestonas. -Emilijus Pilaras niekad nematė šio modelio. Jis tuėjo aukštą postą Pachado vyriausybėje, ir pirmą kartą Gvantanamą pasiekė tik va kar, jau mirtinai sužeistas. Jam buvo nurodyta nebandyti susirišti su mumis tol, kol neturės informacijų, kurios gyvybiškai svarbios Jungtinių Valstybių apsaugai. Jis atgabeno vakar tas informacijas savo gyvybės kaina. Jau vien dėl to aš tikiu, kad jos tikros.

- Tęsk, -įterpė Todas.

- Tai, ką jis papasakojo, gana tiksliai sutampa su mūsų prielaidomis. Tik dviejų dalykų mes nežinojome: kuriose kavernose raketos laikomos ir kaip sovietai numato jas naudoti. Emilijus atgabeno tą informaciją.

- Ar nepagalvojote, kad tai gali būti labai gudri schema išprovokuoti naują Amerikos invaziją, admirole? -paklausė Todas. -Tai suteiktų rusams pasiteisinimą pradėti karo veiksmus.

- Ar jūs manote, kad Pilaras mirė išdavė?

- Tai yra atsitikę ir anksčiau. Ilgą laiką Biliis Vestonas stebėjo Todo veidą, paskui staiga nusisuko.

- Paklauskite juostų, pone Todai. -pasakė jis. -Jei ir tada nepatikėsite -Dievas teisgelbsti mus.

Jis nuvedė juos tolyn koridoriumi.

(Bus daugiau)

Nematomoji ranka

Nematomoji ranka veikia planinga Jos pirštai toli pasiekia, ypač JAV politikoje.

Nepakenčiama ekstremizmo, bet jis matomas tik dešinėje, ne kairėje. Puolamas konservatorių sąjūdis, koliojama John Birch draugija, kratomos Minutemen būstinės, bet vengiamos liesti raudonų "taikos apaštalu" grupės, glostomi "kalbos laisvės" sambūriai. Kai prieš amerikėnės veiklos tyrinėjimų komitetas pašaukia apklausinėjimams komunistus ir jų sėbrus - tai jau "raganų gaudymas" bet ta pati spauda reikalauja, kad komitetas tirtų dešiniųjų veiklą. Ir ar maža kitų faktų, kur išryškėja nematomos rankos valia.

Štai, JAV planuoja kasti naują, didesnį kanalą vieton Panamos kanalo. Jau kalbama apie tarptautinę to kanalo kontrolę, kad ir Maskva turėtų balsą. Argi sutarptautintas Vidurio Amerikos kanalas nelies ir nestatys pavojun JAV saugumo?

Senatorius W. Magnuson įnešė kor gresan rezoliuciją, kad būtų įsteigta taryba išplėsti prekybą su komunistiniais kraštais; ton tarybon turėtų įeiti biznierių, unijų atstovai ir... "pagarsėję" profesorai. Planas - di dinti prekių apskaitimą tarp JAV ir Sovietijos.

Vokiečių Kruppo generalinis prez. B. Beitz lankėsi Amerikoje ir gavo pritarimą eksportuoti komunistinėn Lenkijon precizines mašinas, turinčias karinės reikšmės. Lenkija pristato ginklus Š. Vietnamui.

JAV orinių pajėgų viršininkas gen. Curtis Le May, tik 58 metų, buvo palestas atsargon. Jis nesutiko su JAV politika mažinti tolimojo bombardavimo lėktuvų skaičių, nepakeičiant juos naujesniais modeliais.

Egipto Nasseris, nepaisant kongreso pasipriešinimo, iš JAV gavo 37 ml dolerių ekonominės pagalbos. Pabėgęs jo saugumo viršininkas A. G. Oweh tikina, kad ta pagalba buvo sunaudota riaušiniams Egipte ir Jemene remti.

Šiaurės Vietname pasitenkinama rešymų taikinių bombardavimais, kuriais nebus pasiekta jokio tikslo. Reikėtų, kad JAV įsteigtų P. Vietname laisvinimo komitetus, kurie galėtų siųsti į Š. Vietnamą partizanus, kaip tai dabar daro komunistai. Tai turėtų pasisekima, jei Š. Vietnamo žmonės žinotų, kad JAV tikrai nori padėti jiems išsilaisvinti. O dabar - JAV tereikalauja, kad iš P. Vietnamo pa-

sitrauktų Vietkongo teroristai, tada duosianti Š. Vietnamui ekonominę pagalbą.

McNamara pašalino iš P. Vietnamo gen. E. Lansdale, kuris buvo partizaninio džiunglių karo specialistas išdirbęs strategiją, kovojant su komunistais Filipinuose. Bet jis buvo blogas, nes palaikė nužudytojo Diemo sėkmingą kovą. Ambasadorium paskirtas gen. M. Taylor neturėjo patirties, ir juo nepasitikėjo vietna - miečiai. Jau senai sklido gandai, kad jis bus pakeistas ir dabar - atstovu grįžta tas pats Lodge, prie kurio buvo Diemas nužudytas.

Ligi šiol niekas neišryškino, kiek prie Diemo nuvertimo ir nužudymo prisidėjo Amerikos valdžia. O komunistai geresnės talkos ir negalėjo su silaukti. Pasekmės gana greit pasirodė: kasdien vis didesnį nuostolių amerikiečių ir vietnamiečių gyvybėmis, bazių sunaikinimais, kovos Saigo no priemiesčiuose. Ir dabar, kai ar tik ne devintoji po Diemo nužudymo valdžia su marš. Ky pasirodė ryžtingesnė kovoje su komunistais, tai P. Vietnaman siunčiamas vėl tas pats Lodge. Ar vėl politika, kad karas vykėtų be Amerikos pergalės?

Taip, jau siunčiami didesni amerikiečių karių skaičiai kariniui įrengimui P. Vietname apsaugai. Bet kariukmenė jau senai reikalavo tokios apsaugos, tik Rusk ir McNamara atmesdavo tuos reikalavimus. Dėl tos apsaugos stokos amerikiečių bazės patyrė milžiniškų nuostolių - sunaikinta lėktuvų už milijonus dolerių, žuvo ir sužeista daug karių. Kieno gi nematoma ranka trugdė kariškių prašomą apsaugą. Atrodo, kad ne kariai veda karą Vietname, bet civiliai generolai Rusk ir McNamara. Nes ir Š. Vietnamo bombardavimas gana griežtai kontroliojamas Washingtono, kur kiekvieną sykį nustatoma, kiek lėktuvų ir į kurį taikinį pasiųsti. O kodėl baiminamasi bombarduoti Hanoi arba Haipongo uostą? Ir kodėl atmetinėjama Čankaišeko siūloma pagalba?

Tas pats Kuboje. Tiesa, buvo sankcionuota invazija į Kubą, bet iš tikrų ją ja pagelbėta komunistams susidoroti su keltais tūkstančiais veiklių Kubos patriotų. O vėliau - uždrausti tremtiniam Kubos puolimai, ir Fidelį nuo tokių "piratiškų veiksmų" gynė net Amerikos ir Anglijos laivynai. Neleista Kubos patriotams steigti egzilinę vyriausybę, vėliau atimta

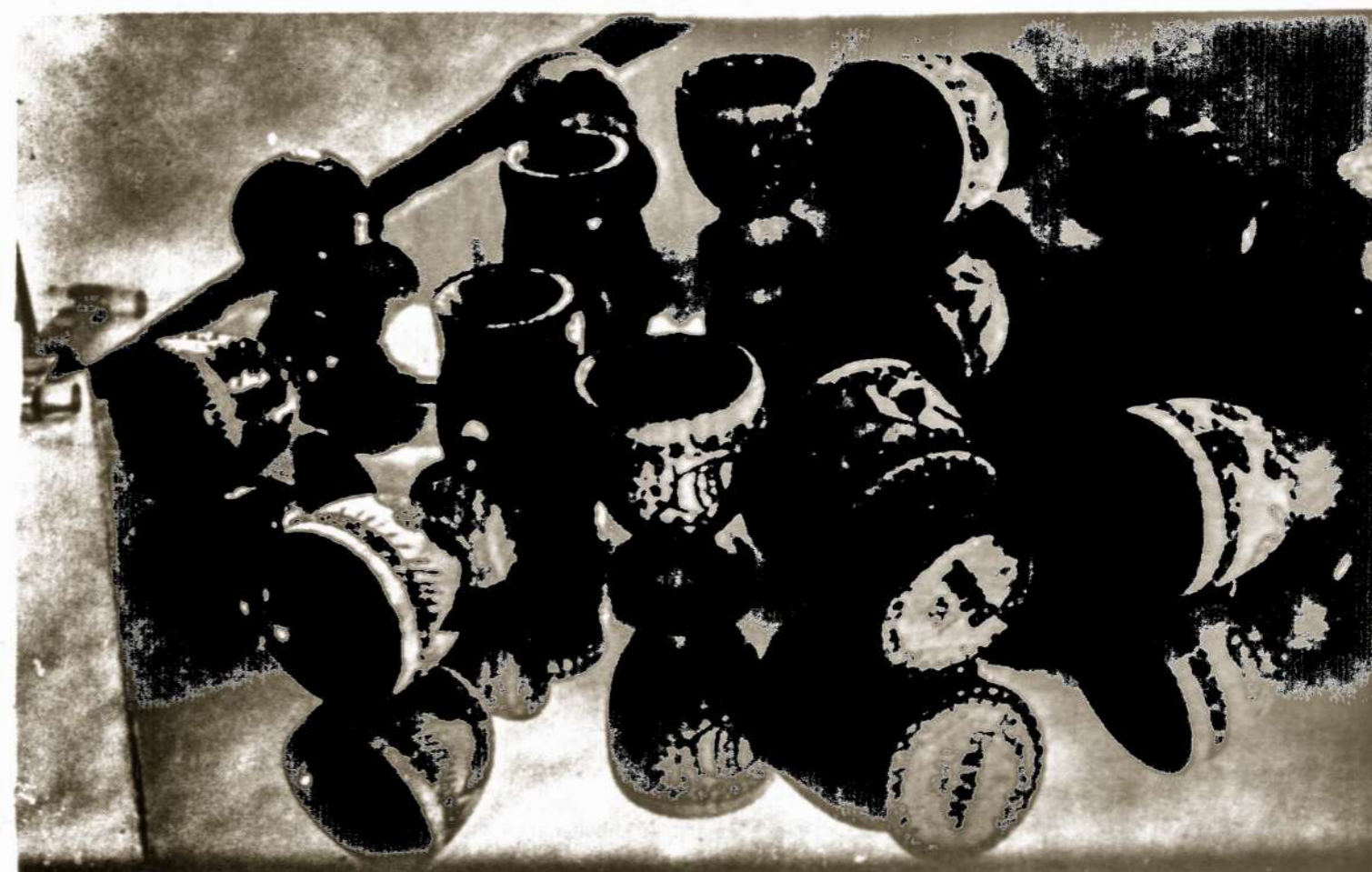
pašalpos. Bet nieko nedaroma, kad Kuba atsilygintų Amerikos piliečiam už atimtus turtus.

Jei 1964 metais dar vidutiniškai tris kartus per mėnesį virš Kubos praskrenda žvalgybiniai JAV lėktuvai, tai 1965 m. sausį jau užtenka tik dviejų kartų, o vasarį - tik vieno. Žemieji žvalgybiniai praskridimai nevykdomi jau daugiau kaip metai. Iš Kubos ekonominio izoliavimo liko tik tušti žodžiai. Sprendžiama, kad nuo 1962 metų raketų krizės virš 5000 komunistų laivų atplaukė į Kubą su keliaiviais ir prekėmis, jų tarpe ginklais, o vakariečių laivų skaičius kasmet didėja. Ne tik Kubą, bet ir Š. Vietnamą aprūpina daugelio Vakarų Valstybių laivai, ypač Anglijos, kurios laivai jau plaukioja tarp kom. Kinijos ir Š. Vietnamo bei Kubos.

Tuo tarpu Castro siunčiamų teroristų veikla padidėjo Venezueloje ir Kolumbijoje. Į amerikiniį Puerto Rico jis taip pat siunčia dresiruotus sabotažnikus, kurie padeginėja cukrinių nendrių laukus ir amerikiečių nuosavybes. 1964 metais cukrinių nendrių laukams ten padaryta apie 7 mil. dol. nuostolių. Castro agitatoriai visuose Lotynų Amerikos kaštuose organizuoja studentus ir profesionalus agitatorius, kurie kiekviena proga dergia Jungtines Valstybes kursto neramumus.

Ar bereikia čia priminti San Domingo revoliuciją, kurią sukėlė komunistų agentai. Juos likviduoti vis dar neleidžiama antikomunistams kariškiams, nors tų komunistų beliko, palyginti, tik saujelė. Vis dar tebe kalbama apie "kompromisinę" arba "koalicinę" vyriausybę.

Nežiūrint šių Castro žygdarbių, didelis entuziastas ekonominiams santykiams su Kuba atnaujinti, yra R. Goodwin, buvęs vienas iš gausių "išrinktosios tautos" Kennedžio patarėjų, dabar specialus prezidento asistentas, pagelbstas rašyti jo kalbas. Šis, dar tik vos 30 metų perkopęs "specialistas", buvęs vyr. teisėjo F. Frankfurterio sekretorius, būdamas taikos korpo direktorius S. Shriveric pavaduotoju, važinėjo po Lotynų Ameriką, kur Montevideo mieste slaptai

Lietuva buvo prisiminta ir Brazilijos padangėj, ornamentuojant tautiniais motyvais velykines taureles. Iš Mik. Ivanauskio liepsnos tapybos medyje (1954). M. Ivanauskio darbu paroda ruošama rugpjūčio 28, 29 ir rugsėjo 4-5 dienomis Ciceroje. *****

susitiko su Che Guevara, ekonominiu Kubos diktatorium. R. Goodwinas dabar pakartotinai siūlo ūkinius ryšius su komunistine Kuba, kad menamai ją atitrauktų nuo Maskvos. Ak, ar senai tas pats buvo siūloma dėl kom. Kinijos, o kiek milijardų dolerių išleista, "atitraukiant" Tito nuo Maskvos. Ši tragikomedija kartojama įvairiais variantais, kad tik pakėlus komunistinių kraštų ekonominę ir karinę būklę.

Taip nematoma drausminga ranka diriguoja turtingiausių ir pramonin-

giausių pasaulio šalių - Jungtines Amerikos Valstybes. Ir kas tą nemato mą valdo? Gal tai buvo neseniai miręs Daugelio Amerikos prezidentų patarėjas Baruchas, kurį pirmiausia naujai išrinkti prezidentai vizituodavo (Eisenhoweriu imtinai). Gal dabar yra Walter Lipman, pas kurį tuoj po išrinkimo skubėjo Kennedy ir Johnson. Bet toji nematomoji ranka viską daro planingai, siekdama galutinio pasaulio susovietinimo.

M. Luokėnas.

ARTIMIAUSIAM MANO BIČIULIUI

ALGIRDUI J. KAULĖNUI

MIRUS, Į DIDĮJĮ JO ŽMONOS STEFANIJOS IR ŠEIMOS SKAUSMĄ JUNGIUOSI

P. MAŠALAITIS

A. + A.

LAISVOSIOS LIETUVOS REDAKTORIUI

ALGIRDUI J. KAULĖNUI

MIRUS,
JO ŠEIMAI NUOŠIRDŽIA UŽUOJAUTĄ REIŠKIU

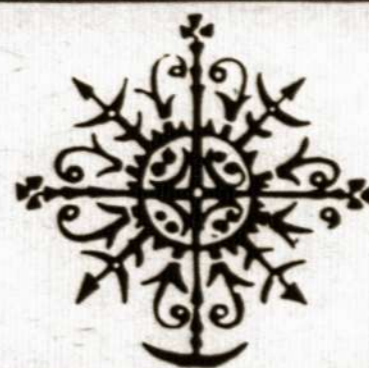
A. MINEIKIS

A. + A.

ALGIRDUI J. KAULĖNUI mirus,

jo žmonai p-niai STEFANIJAI ir sūnams GEDIMINUI ir MINDAUGUI reiškiamo gilią užuojautą

JADVYGA IR PRANAS BALTUONIAI
SU ŠEIMA

"LAISVOSIOS LIETUVOS" VYRIAUSIAM REDAKTORIUI

ALGIRDUI J. KAULĖNUI

MIRUS, JO ŽMONAI P. STEFANIJAI KAULĖNIENEI,

GIMINĖMS IR BENDRADARBIAMS REIŠKIAME

BIČIULIŠKĄ UŽUOJAUTĄ

PRANAS IR BARBORA KAVALIUSKAI

LAISVOSIOS LIETUVOS REDAKTORIUI

ALGIRDUI J. KAULĖNUI

MIRUS, ŽMONĄ STEFANIJĄ IR SŪNUS MINDAUGĄ IR GEDIMINĄ GILIAI UŽJAUČIAME IR KARTU LIŪDIME

LAS NOTTINGHAMO SKYRIUS,
DIDŽ. BRITANJIA

BUVUSIAM LONDONO VAIDILOS REŽISIERIUI IR DEKORATORIUI

Algirdui Jonui Kaulėnui

MIRUS, ŽMONAI STEFANIJAI, SŪNUMS MINDAUGUI IR GEDIMINUI IR VISIEMS GIMINĖMS REIŠKIAME GILIAUSIĄ UŽUOJAUTĄ IR KARTU LIŪDIME

LONDONO VAIDILOS VALDYBA IR NARIAI
ANGLIJA

LAISVOSIOS LIETUVOS REDAKTORIUI IR BUV. LAS ANGLIJOS VIETININKIJOS VALDYBOS PIRMININKUI

ALGIRDUI J. KAULĖNUI

MIRUS, ŽMONAI IR ŠEIMAI SKAUSMO VALANDOJE REIŠKIAME DIDŽIAUSIĄ UŽUOJAUTĄ

LAS LONDONO SK. VALDYBA IR NARIAI
ANGLIJA

WOODWORKERS

Immediate openings for
MACHINE OPERATORS
UPHOLSTERERS
BAND SAYERS
SANDERS

Experienced preferred, but we will train. Good wages, plus excellent company benefits. Steady year round work. Apply in person

Kroehler Mfg. Co.

222 E. 5th Ave.
Naperville, Ill.
Tel. 355-2400, Ext. 368.

REG. NURSES & L. P. N.
Immediate Openings

with an excellent future. We are seeking capable, dedicated nurses. Full-part time. - Our new administration and 100-bed expansion plans make this an unusual opportunity. If you are above average and looking for association that extends exc. salary and advancement, that will commensurate with ability, this is your position. Good working conditions, top benefit program. Why not write, wire or apply:

Dir. of Nursing Serv.,
MARTHA WASHINGTON
HOSPITAL

Irving Park Rd. at Western,
Chicago, Ill.
Phone 539-6080.

(Please do NOT apply if you are looking for ordinary job.)

Spaudos verpetuose

ŠKART KALBĖKIM ATVIRAI

Po mano pasisakymo LL Nr. 8 (š. m. balandžio 22 d.) su kolaborantais bendradarbiavimo klausimu, LB Chicagos apygardos pirmininkui B. Nainiui pageidaujant, turėjau su juo tuo klausimu telefoninį pasikalbėjimą, per kurį paaiškėjo, kad B. Nainys, anot jo, visai nekaltas dėl J. Kreivėno pakvietimo į Repertuaro Komisiją. Jis yra pakviestas kitų asmenų su tikslu sukompromituoti B. Nainį, nes B. Nainys kolaborantų nekenciją ir su jais nenorį turėti jokių santykių, juo labiau bendradarbiauti B-nės veikloje. Be to paaiškino, kad ateityje J. Kreivėno bendradarbiavimas viešumon bešeis ir niekur nepasireikš. Visa tai B. Nainys žadėjo paskelbti viešai spaudoje, bet tokio pasisakymo iki šiol nesulaukta.

Priešingai, yra išleista LB Chicagos apyg. valdybos ir LB Kultūros Fondo ir Kanados Lietuvių III-sios Dainų Šventės repertuaro I sąsiuvinys, kur tarp kitų komisijos narių - b. n. dradarbių yra pasirašyta ir J. Kreivėno. Ką šiuo kartu pasakys B. Nainys dėl bendradarbiavimo su kolaborantais? Ar vėl mane laikys, anot jo, "mažai įkertančiu į druką" dėl to, kad tokį atvejį laikau bendradarbiavimu su kolaborantais?

Atvirai tuo klausimu kalbant, yra kalta tik LB Chicagos apygardos valdyba, nes tik jai šis reikalas buvo pavestas ir ji turėjo pasistengti praveisti šį reikalą, ne erzinant bei ignoruojant bendruomenės narius, nesisikaitant su jų nuomone. Toks atsakingų pareigūnų elgesys gali priversti prie liūdnuo pasekmių, o tuo atveju atsakomybė tekrinta tik tikriems kaltininkams, nes mes čia būsime kalti tik tiek, kad kada tai tuos pareigūnus išrinkome ir patikėjome jiems tokias atsakingas pareigas.

Manau, kad geriausias kelias šian klausimui išspręsti tai B-nės narių, nepritariančių bendradarbiavimui su kolaborantais, vieningas protestas arba net ir toliau siekiančios pasekmės. Reikia šį klausimą skubiai ir griežtai išspręsti, kad sustabdžius B-nės skaldomąjį darbą. St. Petrolūnas

IR PRIEŠ PLAUKĄ IR PAPLAUKIUI...

Po lietuvių jaunimo sėkmingos demonstracijos Was'ingtone B. K. Naujokas Dirvoje iškritikavo iniciatorių ir visus dalyvius, išvadino "kibiceriais" ir, kaip visi gerai atsimename, į tai pasipylė jam daugybė kritikos iš visų Amerikos kraštų. Net V. Abraitis, buvęs ALT Są-

jungos pirmininkas, Dirvoje užakcentavo, kad kibiceriai yra ne jaunimas ar kiti panašių tikslų siekiantieji, bet pats Naujokas, todėl kyla klausimas, kaip juo mums nusikratyti, - baigė V. Abraitis.

Užuojautos tautininkams, kad reikia savo nariais kratytis!

Dabar prisiminkim, kai Rastenis, prieš kokį dešimtmetį nuvykęs į Kanadą ir paklaustas apie J. Tysliavos leidžiamą Vienybę, ironiškai paaiškino, kad to laikraščio linija yra ir prieš plaukus ir paplaukiui.

Kaip ten bebūtų, bet Vienybė ir prie Tysliavos turėjo savo liniją ir turi dabar, nors ir kita kryptim pasuktą, tačiau Dirva Naujoko dėka tikrai eina ir prieš plaukus ir paplaukiui. Išjuokęs tą jaunimo žygį, pats likęs kitų išjuoktas, dabar toj pačioj Dirvoj liepos 16 d. jau nebe prieš plaukus, o paplaukiui šukuoja, tuos jaunimo iniciatorius išgirdamas, o vyresnio amžiaus to paties žygio dalyvius suniekindamas.

Sveikiname B. K. Naujoką, įžengusį į ketvirtą jaunystę. Sakoma, tas jaunas, kieno širdis jauna. Jeigu jis nesijauštų toks jaunas, tai nebūtų toks lankstus bei nepastovus ir savo pažiūrose bei darbuose. Nesiskraidytų ir prieš vėją ir pavėjui.

*****

"PAŽANGA" OKUPUOTOJŲ PĖVYNĖJ

Lietuvos okupantas visomis priemonėmis propagodamas komunistinį rojų Lietuvoje, birželio 18 Vilniaus Tiesoj, rašydamas apie žmogaus laimingą gyvenimą taip užakcentuoja: "Dabar tikslas vienas - viskas ūkiui, tvartams, o tik po to ir iš to žmonėms. Tai socialistinio ūkininkavimo dėsnis. Ir jokių nuolaidų."

Ir čia pat rašinio autorius dejuoja: "Bet kodėl susiraukė kiaulių fermos vedėja Ona Šulcienė, kai valdybos posėdyje priėmė nutarimą atsakyti šitokių atlyginimų - premijų natūra? Kodėl nepatenkinta galvijų fermos vedėja Janė Mikalaukaitė? Ir paukščių prižiūrėtoja Genė Kriškėčiūnienė pakėlė triukšmą?..."

Matyt, jos norėtų, kad žmogus būtų pirmoj vietoj, ne tvartai./

***
"Seniau ir dabar, Gražiai papuoštos mašinos, gyvi paveikslai - visa ši eiseną per miestą pasakoja, kaip žagrę, naminių rūbą, rupią duoną, tamsą pakeitę galinga technika, gražūs drabužiai, turtingas stalas, mokslas šviesa..." rašo Tiesa liepos 18 d., atvaizduodama Lietuvos pavergimo sukakties iškilmes. Bet kitam numerio išlenda yla iš maišo, ir iš

Aukos Tautos Fondui

100 dolerių: Ohio Lietuvių Gydytojų d-ja per dr. J. Srinšką.

100 Dolerių: Fondo igaliotinė E. Bulotienė, Detroit, Mich. Jai įteikė po 10 dol. - K. Veikutis, M. Bukauskas, J. Briedis, V. Gurka, M. Janukaitis, A. Vaitėnas, T. Kubinas, T. R. ir E. Bulotienė. Po 5 dol. - A. Misiūnas: ir marinių karys R. Bulota.

60 dolerių: Igal. J. Audėnas, Brooklyn, N. Y. Gauta po 10 dol. iš B. Juškio, P. Puzino, S. Šimoliūno, K. Bielinio, B. Remėzos ir A. Reventos.

80 dolerių: Igal. dr. V. Viliamas, Washington, D. C. Jam aukas davė - J. Dambriūnas - 20 dol., B. Paramskas ir V. Viliamas po 15 dol., D. Krivyckas, L. Kačinskas po 10 dol., K. Škirpa ir V. Trumpa po 5 Dol.

40 dolerių: Igal. A. J. Jonis, River side, N. J. Aukas davė - dr. A. Šmulkis 20 dol., inž. V. Volertas ir A. J. Jonis po 10 Dol.

10 dolerių: Igal. V. Zalatorius, Cicero, Ill. Per jį aukojo LB apyl. pirm. L. Pračkaila.

Tiesiog Tautos Fondui atsiuntė: 20 dol. - kun. J. Žvirblis ir po 10 d. šie kunigai - P. Celiešius, A. Abraščinskas, A. Baltrashunas, J. Steponaitis, J. K. Miliauskas, L. Lumas, E. Ra dzevich, P. N. Katauskas, P. C. Chesna, B. Dagilis.

Taip pat po 10 dol. aukojo: N. Y. Liet. Dantų Gydytojų D-ja per V. Vituviene, Putnamo vienuolienės seselės prof. R. Sealy iš Buffalo, A. Jakelaitis J. C. Baltus, A. M. Bartininkaitis, D. ir V. Antoniai, N. Birulis, I. Banaitė nė, A. Tumosa, A. Setikas, A. S. Vengris, P. Graudis, dr. L. Plechavičius.

Tautos Fondas Lietuvos laisvinimo kovai aukas renka visame pasaulyje, kur tik lietuviai gyvena. Aukų rinkimui talkininkauja geros valios lietuviai, bet dar reikalinga daugiau talkos ir todėl Fondo Valdyba prašo pavienius asmenis ir LB valdybas pagelbėti organizuoti aukotojų būrelius, nurodant asmenis, kurie sutiktų būti Fondo igaliotiniais ir rinkti aukas, kaip JAV LB Taryba Philadelphiaje yra nutarusi.

Tautos Fondo adresas: pirm. prel. J. Balkūnas, 64 - 14 56 Rd., Maphet, N. Y. 11378.

Tautos Fondo Valdyba.

tos didelės dabartinės "prabangos" okupantas rašo:

"Iki šventės likusios dienos turi būti skirtos galutiniam susitvarkymui, svarbu pasirūpinti, kad būtų paruoštos, apsirūpinusios reikiamomis prekėmis parduotuvės ir viešojo maitinimo įmonės, čia nepasieks be vykdomųjų komitetų ir be reiklios deputato akies..." (Tiesa, Nr. 139).

Kaip matome, okupantas tą nuolinto krašto "gerbūvi" nori parodyti bent porą dienų, tik iškilmių metu iš kitur atvykusiems svečiams, atveždamas į parduotuves prekių ir maisto.

Gardžiausia duona - bulkurė - sausainiai - tortai

BRUNO KEPYKLOJE
KEPA
LIETUVISKĄ DUONĄ

BRUNO KEPYKLA

Kas Valgo Bruno Duoną
Visad Žydi Kaip Agūnas!

Sav. BRUNO MACIANSKIS
3339 So. Lituania Ave
Tel- CL 4-6376

Visų rūšių draudimas

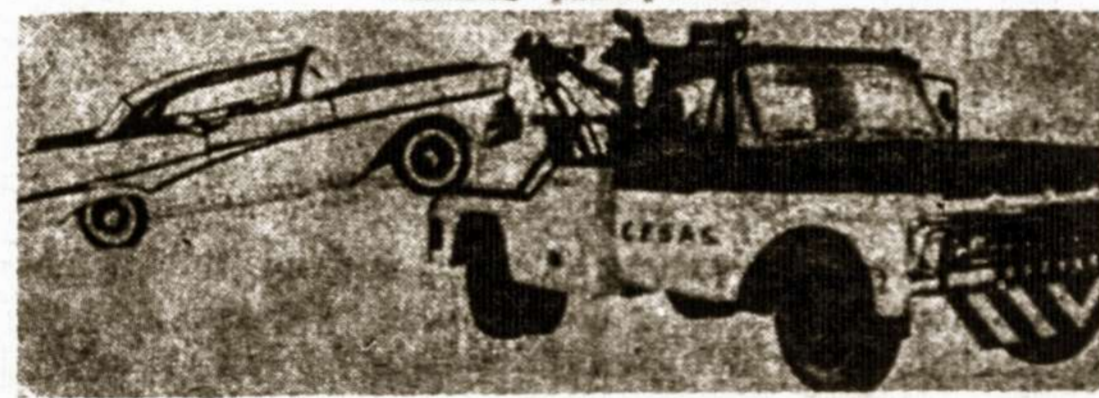
AUTOMOBILIŲ, GYVYBĖS, NELAIMINGŲ ATSTIKIMŲ, GAISRO
THE TRAVELERS AGENCY & OTHERS
Bonded member by the National and Chicago Board of Insurance Underwriters.
LIGONINĖS IR VISOS KITOS APDRAUDOS
TAIP PAT LEISKITE MUMS ĮRODYTI MŪSŲ PLAČIAI ŽINOMĄ SAŽININGĄ, PATYRUSĮ IR STROPŲ PATARNAVIMĄ NAMŲ PIRKIMUI IR PARDAVIMUI

BELL REALTY & BACE INS. AGENCY

JUOZAS BACEVIČIUS

6455 So. Kedzie Ave. Chicago 29, Ill.
Val. kasdien 9-9 PProspect 8-2233 Šešt. ir sekm. 9-5

Automobilio nelaimės atveju skambinkite
(In case of accident call)
G R 6 - 7777 24 hour towing service
Karoserijos taisymas, stabdžiai, motorai, tepimas ir smulkūs patalymai.

BODY & FENDER WORK
PAINTING, MECHANICAL REPAIR
2423 W. 59h St., Chicago, Ill., 60629
Savininkas - MIKAS CESAS

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

3212 So. Halsted St. Chicago 8, Ill. CA 5-1864

MARQUETTE GIFT PARCEL SERVICE
2439 West 69 St. WA 5-2737

E. ŽUKAUSKAS
Didelis pasirinkimas medžiagų kostiumams, suknelėms, skarelėms, odos ir kitų prekių! Įsitikinkite!

Pasipuoškite isigydami GRAŽIUS RŪBUS H. SEIGAN KRAUTUVĖJE

Atsilankykite į draugišką krautuvę, kurioje savininkai ir pardavėjai kalba lietuviškai. Čia rasite didžiausį pasirinkimą vėliausių fasonų vyriškų kostiumų ir paltus tokių žymių firmų kaip: "Society Brand", "Greshire", "Botany 500" ir kitų. Geriausių firmų marškiniai visų dydžių; ir kitų vyrams reikmenų.

Jaunuoliai čia ras apsiirangimą pradedant nuo batų iki skrybėlės. Atsilankykite tuojau, kad galėtumėt pasimatuoti didesnių pasirinkimą.

ATEJE TEVAS IR SŪNUS RAS ČIA TINKAMIAUSIUS RŪBUS. GALITE PIRKTI KREDITAN PATOGIAI JUMS ĮSISIMOKĖJIMAI!

H. SEIGAN

ROBAI, SKRYBĖLĖS, BATAI IR KITI REIKMENYS VYRAMS IR JAUNUOLAIMS
4630-32 South Ashland Ave. Tel. Yards 7-1272
CHICAGO, ILLINOIS

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

Taupykit ir Skolinkit Pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje - Marquette Parke

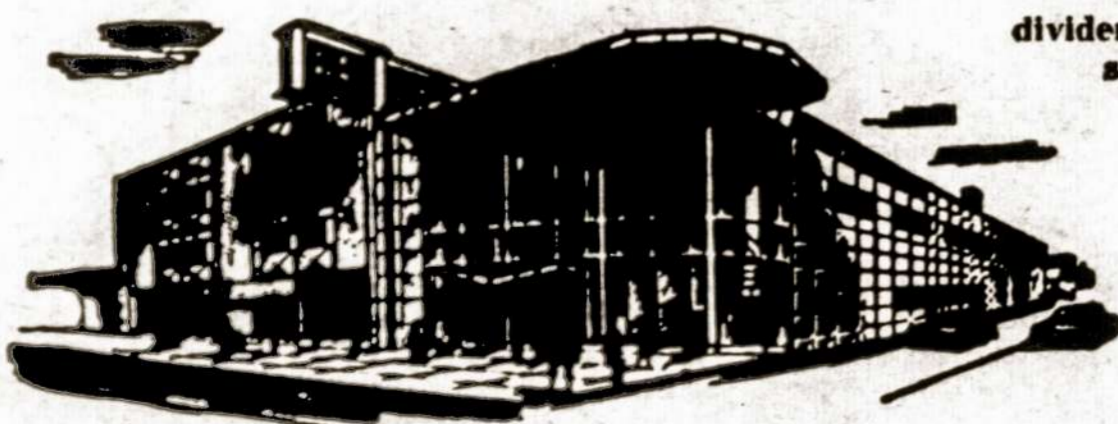
VALANDOS:
Pirmad. nuo 12 iki 8 popiet
Antrd. nuo 9 iki 4 popiet
Trečiad. uždaryta visa diena
Ketvirtad. nuo 9 iki 8 popiet
Penktad. nuo 9 iki 8 popiet
Šeštad. nuo 9 iki 12.30 p. p.

Mokame aukštą
4 1/4 %
dividendą investavimo sąskaitoms

Chicago Savings bendrovės naujai padidinta įstaiga su dviem kiemais automobiliams užima 290 pėdų plotą. Tai viena įdomiausių ir mūsų klientų patogumui puikiausiai įrengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apdraustas saugumas, skubūs ir malonus patarNAVIMAS.

Taupykite ir skolinkite pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje - Marquette Parko apylinkės centre.

Current Dividend up to 4 1/4 %

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6245 South Western Avenue. Chicago 36, Illinois GROvehill 6-7575

Laisvoji Lietuva

5929 Archer Avenue
Chicago, Illinois 60638

Tel.: RE 5 - 5424

Pasirengimai žygiui vyksta

KOMITETAS rengti lapkričio 13-tosios manifestacijai - žygiui į Jungtines Tautas - užbaigė pradinį savo susitvarkymą.

Nutarta, kad komitetas vadinsis: angliškai - Committee to Restore Lithuania's Independence (CRLI), o lietuviškai - Komitetas Lietuvos Nepriklausomybei Atstatyti (KLNA).

Komiteta sudaro: A. Budreckis, R. Kezys, A. Mažeika, A. Sniečkus - visi manifestacijos sumanymo pradininkai, ir jų, veikiančių visuomenininkų susirinkimo vardu, vėliau išrinktas J. Miklovas. Komitetas pasikvietė savo garbės pirmininku prel. J. Balkūną ir savo pirmininku išsirikto A. Mažeiką.

Komiteto uždavinys - tik lapkričio 13-tosios manifestacija (žygis į Jungtines Tautas). Ši uždavinį jis vykdo savarankiškai, bendradarbiaujamas su visomis atitinkamomis institucijomis bei organizacijomis.

Būdamas apimtį ir laiku ribotas paskirties komitetas, jis nėra jokios organizacijos pakaitalas visuomeninėje lietuvių veikloje. Komitetas numato savo veikimą "aigti per mėnesį nuo manifestacijos, pateikęs savo darbo atsakaitą prie žygio prisidedančios lietuvių visuomenės atstovų susirinkimui.

Komitetas yra žygio organizatorius ir vykdomo tvarkytojas. Žygi gali atlikti tik visa lietuvių laisvoji visuomenė, kuri ir kviečiama gyvai ir veikliai jame dalyvauti.

KOMITETAS jau išvystė gyvą veiklą Naujoje Anglijoje, kur Nepriklausomybės Dienos savaitgalio proga komiteto nariai su talkininkais apylankė Hartfordą, Marianapolį, Putnamą, Worcesterį, Providence, Bostoną. Ten jie tarėsi su įvairių organizacijų vadovybėmis ir savaitgalio proga vykusiose gegužinėse paskleidė tūkstančius atsišaukimų.

Pensilvanijoje, Shenandoah slėnyje, anksčiau gausiai lietuvių gyvenlose vietovėse, lietuvių kalba vyksta

bet dar yra tūkstančiai jaunuolių, te besijaučiančių lietuviams, jei prabylama į juos "jų kalba". New Yorko lietuvių jaunimo komisija organizuoja "tą kalbą" mokančio kalbėti jaunimo būrį ir bandys pažadinti Pensilvanijos lietuvių jaunimo teberuse nančius lietuviškus jausmus, paskatinti juos dalyvauti lietuvių manifestacijoje dėl jų tėvų bei protėvių tėvynės.

Rugpjūčio 15 pilnas autobusas New Yorko lietuvių jaunimo vyks į tradicinę Pensilvanijos lietuvių metinę gegužinę Lakewood Parke. Pasiruošimai ta proga paskleisti Pensilvanijos kalnuose mintį apie dalyvavimą lapkričio 13 manifestacijoje jau pradėti.

ŽYGIO į Jungtines Tautas rengimas jau susilaukė iš visuomenės pritarimų, paskatinančių pagalbą pasiūlymų ir lėšų, nelaukiant net finansų komisijos sudarymo.

Prel. M. K. Rupavičius, siūsdamas 10 dol., rašo: "Dirbat gražų darbą. Geriausias sėkmės. Tepadeda jums Dievas."

Kun. Juozas Aleksūnas, Brooklynio Angelių Karalienės parapijos klebonas, pasiūlė tos parapijos bažnyčioje daryti rinkloavą žygio reikalingam.

Visuomenininkų susirinkime (VI. 25) darbo pradžia sumetė: L. Tamčaitis (mirusio Laisvosios Lietuvos redaktoriaus Algirdo Kaulėno vardu) - \$50, B. Bieliukas - 25, prel. J. Balkūnas - 20, L. ir N. Kulikauskai - 20, E. ir J. Kezys - 15, Po 10 dol.: A. Budreckis, V. ir V. Galiniai, M. ir S. Pagramdžiai, Po 5 dol.: K. Bačauskas, J. B., K. J. Čeginskas, B. Čepukai, A. Sniečkus, J. Thomas, A. Vainius, K. Vainius, A. Visminas. Iš viso tą vakarą 206 doleriai.

Worcesterį, organizatorių apsilankymo proga, prie suteiktos ir dar pažadėtos organizacinės pagalbos, pridėjo: Adamavičius - 50 dol.

Dariaus ir Girėno transatlantinio skridimo sukakties minėjime Chicagoje dalyvavo Pabaltijo tautų atstovai, padėdami savo vainikus.
V. Noreikos nuotr.

SIUNČIU \$ 5 metinei prenumeratai (Naujiems skaitytojams prenumeratos pradžia skaitoma nuo laiško gavimo dienos) SIŪSKITE laikraštį šiuo adresu:

PAVARDĖ .....

Nr. ir gatvė .....

MIESTAS ..... VALST. .... ZONA

KUPONAS: prašau mane iškirpti ir užpildžius pasiųsti Laisvosios Lietuvos Administracijai. Ačiū!

Iš Lietuvių Bendruomenės veiklos

IŠ PLB VALDYBOS POSĖDŽIO
1965 liepos 14

*Dr. A. Nasvytis referavo apie VLIKO atstovybių steigimą įvairiuose pasaulio kraštuose. Valdyba rado kad klausimas reikalingas išsiaiškinti, ir nutarė siekti bendro posėdžio tarp PLB valdybos ir VLIKO šiam klausimui aiškintis bei tarti kitus bendrus reikalus.

*Vytautas Kamantas pristatė PLB Konstitucijos vertimą anglų kalba ir paruoštus PLB inkorporavimo kaipo ne pelno organizacijos dokumentus. Valdyba patvirtino anglišką PLB Konstitucijos vertimo tekstą. Inkorporavimą vykdė PLB valdybos teisinis patarėjas adv. Julius Smetona.

*Viceprim. Vytautui Kamantui pavesta rūpintis 1966 Jaunimo Metų pavadimu, tuo reikalu skatinant Kraštų Bendruomenes, jaunimo bei kitas organizacijas ir visą lietuvių visuomenę talkinti jaunimui ir jungti jį į visą lietuvišką veiklą. Jaunimo Metai pradėdami su Kanados Jaunimo Kongresu 1965 spalio 9.

*PLB Vokietijos Krašto valdyba prašė PLB valdybos sudaryti specialią kontrolės komisiją, kuri patikrintų Vasario 16 Gimnazijos atsakomybę bei darbą ir po to pateiktų visuomenei tikrinimo aktą. Nutarta

du Zemaičiai po 5 dol., viso 60 dol.

Stambiają paramą Komitetas Lietuvos Nepriklausomybei Atstatyti gavo kaip nenumatytą staigmeną iš vieno airių kilmės niujorkiečio, kuris, A. Sniečkaus paprašytas paskolinti kai kurių priemonių ir sužinojęs tikslą, pareiškė - jei yra nepriklausomybės vertų kraštų, tai Lietuva tikrai jų tarpe. Sukrovė jis tada medžiagą už 167 dol., ir Komiteto raštinė jau veikia. Adresas: Committee to Restore Lithuania's Independence 29 W, 57 St., Tenth Floor, New York, N. Y. 10019. Tel. (212) 752-0099.

Kas ir kur?

J. J. Bachunas, Sodus, Mich., PLB Centro valdybos pirmininkas, dalyvaus LB Vakarų apygardos suvažiavime 1965 metų rugpjūčio mėn. 7 ir 8 dienomis Los Angeles mieste. Tą patį savaitgalį ten vyks Vyčių suvažiavimas.

Dr. Julius J. Bielskis, Los Angeles Calif., Lietuvos konsulas, dalyvaus Lietuvos Vyčių seime, įvykstančiame rugpjūčio mėn. 5, 6 dienomis Statler Hilton viešbutyje, Los Angeles mieste, ir kalbės Lietuvos laisvinimo reikalu. Dr. J. J. Bielskis yra buvęs Lietuvos Vyčių centro valdybos pirmininku 1919 - 1920 metais.

JAV Lietuvių Bendruomenės Centro valdybos suorganizuoti lietuvių tautinių šokių ratelių vadovų-mokytojų kursai tęsėsi dvi savaites, juos lankė 29 asmenys. Baigimo pažymėjimą gavo 16 asmenų ir kursų lankymo 8. Dauguma baigusiuju jau dabar vadovauja tautinių šokių rateliams.

JAV Bendruomenės Centro valdyba apylinkių valdyboms išsiuntinėjo po vieną egzempliorių iš Vliko gautas knygeles anglų kalba LITHUANIA Centro valdyba prašo apylinkių valdybų, kad praneštų, koks knygelių skaicius bus reikalingas apylinkių valdyboms.

KASPERO RADVILOS, LAS Senūnų Tarybos nario ir Laisvosios Lietuvos bendradarbio, 50 metų amžiaus sukaktis buvo paminėta Balo Studio salėje.

ST. JURAS su jautriu laišku atsiuntė 10 dolerių, kuriuos prašo perduoti būsimam komitetui, kuris rūpinsis mirusio Laisvosios Lietuvos redaktoriaus A. J. Kaulėno paminklo statyba.

LAISVOJI LIETUVA dėkoja savo aukotojams, parėmusiems laikraščio leidimą:

J. Jurkūnas \$5.-
J. Grigaliūnas 5.-
J. Valaitis 1.30
B. Dapkus 1.-
J. Mockus 10.-
A. Stankevičienė 2.-

sudaryti 3 asmenų komisiją, kviečiant vieną asmenį iš JAV (LB Tarybos narį), vieną iš Šveicarijos ir vieną iš Vokietijos. Ši komisija nuvyktų į Vasario 16 Gimnaziją ir patikrintų. Komisijos sąstatas bus paskelbtas vėliau.

*Posėdyje buvo išklaustas svečio iš Brazilijos Broniaus Aušroto pranešimas apie lietuvių gyvenimo sąlygas Pietų Amerikoje. Svečias prašė paramos Lietuvių Namams Rio de Janeiro mieste įgyti. Valdyba pritarė šio s lietuvių pastangoms ir pažadėjo skatinti visus lietuvius remti šį darbą, lygiai kaip ir visus kitus panašius užsimojimus.

*Valdybos sekretorė Milda Lenkauskienė ir dr. E. Lenkauskas rugpjūčio mėnesį vyks į Europą. PLB valdyba įgaliojo juos susitikti su Europos kraštų bendruomenių valdybomis ir pasitarti PLB reikalais, ypač Jaunimo Metų ir Jaunimo Kongreso klausimais. PLB inf.

JAV LB CENTRO VALDYBA

*Vitrina Washingtono aerodrome. Lietuvių atstovybė Washingtono yra gavusi vitriną Dulles International Airport, kur federalinė aviacijos agentūra ruošia įvairių tautų būdingą kultūrinių bei meno dalykų parodą rugpjūčio-lapkričio mėnesiais. Per šį aerodromą vyksta svarbiausias JAV sostinės judėjimas, todėl mūsų vitrinos įrengimas bus svarbu ir reikšmingas.

Neseniai įskūrusi Washingtono lietuvių Bendruomenės apylinkė dar nėra finansiškai pajėgi vitriną įrengti, todėl prašė LB centro valdybos paramos. Centro valdyba paskyrė 175 dol.

*Literatūra anglų kalba. Lituaniškos Instituto literatūros sekcija paprašė pasirūpinti lietuvių literatūros istorijos išleidimu anglų kalba. Is-

teriją paruošti sutinka Insti tuto literatūros sekcija, Klausimas centro valdyboje svarstytas palankia prasme, bet pirmiausia jis perduotas apsvarstyti LB Kultūros Fondo valdybai, kuri rūpinasi visų bendruomeninių leidinių išleidimu.

*Aleksandrynas ir kiti. Kultūros Fondo pirmininkas Zigmantas Dailidka nudžiugino posėdžio dalyvius, parodydamas iš spaudos išėjusį paskutinį Aleksandryno tomą.

Su šios kadencijos pradžia valdybai teko perimti ir Knygų Lentynos leidimą, kas, be abejo, kaip ir Žurnalas Gimtoji Kalba, pelno neneša.

Naujų mokslo metų pradžia lituanistinėm mokykloms bus išleisti specialiai skirti sąsiuviniai. Jų išleidimas taip pat sudaro nemažą išlaidų, kurių didesnę dalis vėliau sugrįš. Sąsiuviniai išleidimui apmokėti iš LB centro valdybos kasos į Kultūros Fondo kasą pervesta 1100 dol.

*Specialus LITUANUS numeris. Svarstytas Lituanus žurnalo prašymas padėti sutelkti pinigų specialiam Lituanus numeriui išleisti. Šiame numeryje būtų nušviesta lietuvių tautos būklė vergijoje ir kova dėl laisvės atgavimo. Ieškomi būdai, kaip šį svarbų užsimojimą paremti. Jeigu atsirastų geradarių, mielai laukiama paramos, ją siųsti LB centro valdybos išdėtininkui adresu - Mečys Šimkus, 4259 So. Maplewood Ave., Chicago, Illinois 60629.

Lituanus žurnalo užsimojimas didelis ir reikšmingas, bet bus įgyvendintas, jei bus sulaukta greita finansinė parama.

*Posėdyje dalyvauti buvo pakviesti ir Chicagoje gyvenantieji JAV LB Tarybos nariai. Iš pakviestųjų dalyvavo: kun. Anas Trakis, dr. Petras Kisielius, Teodoras Blinstrubas, Bronius Nainys ir Chicago apyg. valdybos atstovė Jonė Bobinienė.

-Kostas Januška

PADĖKA

Likimas taip lėmė, kad amžinai atsiskyrė mano mylimas vyras, pavyzdingas tėvas a. a. Algirdas Jonas Kaulėnas. Šioje skausmo valandoje mus atjautusius ir raminusius negalėsime pamiršti.

Dėkingi visiems, kurie a. a. Algirdą veždavo kasdien į ligoninę, dar jam sergant. Ačiū visiems, parėmusiems materialiskai ligos metu.

Padėka kunigams už paskutinį patarnavimą ir gedulingas Mišias. Dėkingi esam visiems už Mišių aukas. Ačiū už gražias giesmes bažnyčioje ir koplyčioje. Taip pat ačiū už taip gražių gėlių vainikus ir asmenines aukas.

Ačiū visiems atvykusiems iš tolimų vietovių ir palydėjusiems a. a. Algirdą paskutininė žemiškon-kelionėn.

Širdingiausia padėka draugams ir bičiuliams, mus globojusiems ir padėjusiems mums taip skaudžioj valandoj, netekus visiems taip brangaus a. a. Algirdo.

Ačiū visų organizacijų atstovams, taip jausmingai arusiems atsiveikinimo žodžius.

Taip pat dėkingi visiems palydėjusiems a. a. Algirdą i kapines ir sugiedojusiems "Autos Himną".

Su meile priėmėm lietuvišką vėlavą, kuri dengė a. a. Algirdo karstą. Ji bus mums simboliš ir atsiminimas, kaip Jis mylėjo Lietuvą. Ačiū.

ŽMONA, SŪNŪS IR GIMINĖS

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS!
PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

• Pinigų taupymui nereikia vėlinti. Jūs galite atsistoti pačiu, nes mes apmokam visas pinis persiuntimo išlaidas.

• Dabartinis dividendas 4 1/2% išmokamas du kart per metus.

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;

Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President